

Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (CBAM)

Sorular ve Yanıtlar

Son güncelleme tarihi: 28 Kasım 2023

İÇİNDEKİLER

Genel.....	5
AB neden bir Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması uygulamaya koyuyor?	5
CBAM'ın uygulanmasında gelinecek aşama nedir?	5
CBAM nasıl çalışır?	6
CBAM, AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ile nasıl bir etkileşim içindedir?	6
CBAM, AB dışındaki diğer ETS sistemleri ile hangi açıdan uyumludur?	7
Yeni mekanizma hangi sektörleri kapsıyor ve neden bu sektörler seçildi?.....	7
CBAM Yönetmeliği hangi mallar için geçerlidir?	8
CBAM 'ikinci el' mallar için geçerli midir?	8
CBAM 'iade edilen mallar' için geçerli midir?	8
CBAM, bitmiş veya yarı bitmiş ürünlerin karbon sızıntısıyla nasıl mücadele edecek?	8
CBAM, Mayotte veya La Reunion gibi AB'nin en dış bölgeleri için geçerli midir?	9
Hangi üçüncü ülkeler CBAM kapsamına girmektedir?.....	9
Birleşik Krallık menşeli CBAM ürünlerinin ithalatını bildirmem gerekir mi?.....	9
Geçiş döneminde neler olur?	9
CBAM Yönetmeliğine uyulmaması halinde uygulanacak cezalar var mıdır?.....	9
Gömülü emisyonların raporlamasının nasıl yapılacağına ilişkin ayrıntılı bilgiyi nerede bulabilirim?..	10
İletişim şablonu Excel dosyasını kullanmak zorunlu mu?	10
Yanlış veya yetersiz bilgi sunulması durumunda kim sorumludur?	10
Daha fazla ve daha özel sorularım olursa kiminle iletişime geçebilirim?	10
Raporlama: genel konular	11
Raporlamadan kim sorumludur?	11
Bir ithalatçının birden fazla dolaylı gümrük temsilcisi olabilir mi?	11
Farklı Üye Devletlerdeki iştiraklerin farklı Ekonomik Operatörler Kayıt ve Kimlik (EORI) numaralarına sahip olması durumunda şirketlerin merkezi düzeyde raporlama yapmasına izin verilecek mi?	11
Raporlama yükümlülükleri nelerdir? Ne zamana kadar bir rapor sunmam gerekir?	12

Çok küçük miktarlarda CBAM ürünleri ithal ediyorum. Bu ürünler CBAM Yönetmeliği kapsamına girer mi?	12
Raporlama: sorumluluklar ve prosedürler	13
Geçiş döneminde Avrupa Komisyonu'nun rolü nedir?	13
Ulusal yetkili makam (NCA) nedir?	13
CBAM ürünlerinin ithalatçılarının geçiş döneminde CBAM ürünlerini ithal etmek için 'yetkilendirilmiş' olmaları gerekir mi?	14
Geçiş dönemi boyunca doğrulama yükümlülükleri mevcut mudur?	14
Her bir CBAM sektörü tarafından hangi gömülü emisyonların raporlanması gerekir?	14
Üç aylık CBAM raporunu sunabilmelerini sağlamak için raporlama beyan sahipleri üçüncü ülkelerdeki üreticilerden hangi bilgileri talep etmelidir?	15
CO2 emisyonlarını doğrulamak için orijinal olarak hangi belgeler sağlanmalıdır?	15
Raporlamam gereken etkin 'karbon fiyatı' nedir?	15
Gönderilen veri ve raporların doğruluğunu kim kontrol edecek?	16
Daha önce gönderilmiş bir CBAM raporunu düzeltmek mümkün mü?	16
Rapor sadece İngilizce mi olmalı yoksa diğer dillerde de raporlama yapmak mümkün mü?	16
Raporlama: CBAM Geçici Sicili	16
CBAM Geçici Sicili nedir?	16
CBAM Geçici Sicili ne için kullanılacak?	17
CBAM Geçici Sicili AB Gümrük ticaret portalıyla aynı mıdır?	17
CBAM Geçici Sicilinde paylaşılan veriler gizlilik içinde mi ele alınacak?	17
Beyan sahibi olarak nasıl kayıt olabilirim ve CBAM Geçici Siciline nasıl erişebilirim?	18
Bir şirketi CBAM Beyan Sahibi olarak kaydetmeye kim yetkilidir?	18
Bildirimde bulunan beyan sahibi için CBAM Geçici Sicilindeki CBAM bildirimi kim tarafından doldurulabilir?	18
Doğrudan CBAM'a tabi olmayan şirketler de CBAM Geçici Siciline erişebilir mi?	18
CBAM Geçici Sicilindeki verileri nasıl doldurmalıyım?	19
Geçiş döneminde CBAM ürünlerinde gömülü emisyonların hesaplanmasına yönelik metodoloji	19
Gömülü emisyonların hesaplanması için ilgili zaman aralığı nedir? Önceki yıllara ait veriler kullanılabilir mi?	19
Basit ve karmaşık ürünler nelerdir?	19
Doğrudan ve dolaylı emisyonlar nelerdir?	20
"Baloncuk yaklaşımı" nedir ve nasıl çalışır?	20

Eğer ithal edilen bir CBAM ürünü AB'den gelen öncül maddeler kullanılarak üretilmişse (örneğin pik demir) - bunun hesaplamada dikkate alınması gerekir mi?.....	20
Avrupa Komisyonu alternatif yöntemlerin "eşdeğerliğini" resmi veya gayri resmi olarak doğrulayacak mı?	20
CBAM ürünlerinin üretimine yönelik dolaylı emisyonlar nasıl belirlenir?.....	21
Dolaylı emisyonları belirlemede elektrik için hangi emisyon faktörleri kullanılmalıdır?.....	21
Piyasa temelli sertifikalar (Menşe Garantisi, Yenilenebilir Enerji Sertifikaları, vb.) gerçek emisyon faktörlerinin kullanımını gerekçelendirmek için kullanılabilir mi?	21
Tesis içi ulaşımdan kaynaklanan emisyonlar hesaplamaya dahil edilmeli mi?	21
Karbon yakalama ve kullanma (CCU) / karbon yakalama ve depolama (CCS), gömülü emisyonların belirlenmesi amacıyla emisyonları dengelemek için kullanılabilir mi?	21
Tedarikçim rapor süresi dolmadan önce bana gerekli bilgileri göndermiyor. Ne yapmam gerekli?	22
Varsayılan değerler nelerdir? Bu nasıl çalışıyor?	22
Varsayılan değerleri nasıl belirliyorsunuz ve bunlar ne zaman yayınlanacak?	23
AB ithalatçılarının alternatif izleme ve raporlama yöntemlerini kullanmalarına hangi zamana kadar izin verilecektir?	23
Biyokütle kullanımından kaynaklanan emisyonlar nasıl hesaplanmalıdır?	23
Hesaplamalarda ondalık basamaklar ve yuvarlama nasıl ele alınmalıdır?	24
Emisyon verilerinin mevcut olmadığı stok kalemleri ile nasıl ilgilenilir?	24
Bir tesis aynı anda birden fazla üretim süreci tarafından kullanılıyorsa, bu tesisten kaynaklanan emisyonları her bir üretim süreciyle nasıl ilişkilendirirsiniz?	24
Satılabilir spesifikasyon dışı ürünler faaliyet seviyesinin belirlenmesinde dikkate alınmalı mıdır?	24
Çimento	24
Çimento, CBAM kapsamında karmaşık bir mal olarak mı tanımlanmaktadır?	24
Gübreler	24
Gübre üretiminde yer alan ekzotermik kimyasal reaksiyonlar doğrudan emisyon olarak hesaba katılıyor mu?	24
Üreye bağlı CO2 negatif emisyon olarak sayılabilir mi?	25
CBAM ürünü olarak elektrik	25
Elektrik ithalatı için CBAM raporlama beyanı sahibi kimdir?.....	25
Elektrik için emisyon faktörü ile CO2 emisyon faktörü arasındaki fark nedir?	25
Hangi CO2 emisyon faktörleri kullanılmalıdır?	25
"Koşulluluk" olarak adlandırılan, elektriğin gerçek gömülü emisyonlarının raporlama gereklilikleri nelerdir?	26

CBAM'de elektrik raporlaması için AB üyesi olmayan ülkeler üzerinden transit geçiş dikkate alınıyor mu?	26
Elektriğin gömülü emisyonlarını belirlemek için gerekli sistem sınırları nelerdir?	26
Hidrojen	27
Bir CBAM ürünü olarak hidrojen ile Yenilenebilir Enerji Yönergesi (AB) 2018/2001 ('RED II')) arasındaki bağlantı nedir?	27
Demir ve çelik	27
Çelik ürünlerinin gömülü emisyonu hesaplanırken, kireç fırınları veya kok fırını tesisleri gibi yardımcı prosesler sınır hesaplamasına dahil ediliyor mu?	27
Demir cevheri peletleri CBAM kapsamına girer mi?	27
Alüminyum/Çelik	27
Alüminyum/çelik ürünlerin spesifik gömülü emisyonları farklı alaşım kaliteleri için ayrı ayrı belirlenmeli midir?	27
Gümrük	28
Bir ithalatçı gümrük beyannamesi ve CBAM raporlaması için farklı gümrük temsilcileri kullanabilir mi?	28
Dolaylı bir gümrük temsilcisi CBAM raporlama yükümlülüklerini yerine getirmeyi kabul etmezse ne olur?	28
Gümrük temsilcilerinin, CBAM ürünleri için kendi adlarına gümrük beyanı yapmadan önce müşterilerinin CBAM'a kayıtlı bir beyan sahibi olup olmadığını kontrol etme yükümlülüğü olacak mı?	29
Şirketim tek bir AB Üye Devletinde kayıtlı ancak CBAM ürünlerini birden fazla Üye Devlet üzerinden ithal ediyor. Tüm bu ithalatları tek bir üç aylık raporda mı derlemeliyim?	29
AB'de transit geçen ürünler CBAM kapsamında rapor edilecek mi?	29
CBAM raporlama yükümlülüğü, ithalat dışındaki bir gümrük prosedürüne (örneğin, geçici kabul) uyulmaması nedeniyle AB içinde serbest dolaşıma girmiş olan ve söz konusu uyumsuzluk prosedürü yoluyla tüm vergi ve harçları ödenmiş olan CBAM ürünleri için de geçerli olacak mıdır?	30
Dahilde işleme: Bir AB Üye Devletinden bir şirket bir CBAM ürününü üçüncü bir ülkeden ithal eder ancak daha sonra başka bir üçüncü ülkeye geri ihraç ederse ne olur?	30
Nihai dönem	30
CBAM nihai dönem boyunca uygulamada nasıl çalışacak?	30
CBAM ürünlerinin ithalatçıları kesin dönem boyunca hangi yükümlülüklerle sahip olacak?	31
2026'dan sonra, AB ithalatçılarının yetkili bir CBAM beyan edicisi olmaması halinde CBAM ürünlerinin ithalatını yasaklayacak mısınız?	31
CBAM raporu nihai süre içinde nasıl sunulabilir?	31
Nihai dönemde CBAM Siciline nasıl erişim sağlayacağım?	31
Nihai dönem boyunca Avrupa Komisyonu'nun rolü ne olacak?	31

AB, CBAM'ın kapsamını genişletecek mi?	32
Bir CBAM beyan sahibi nasıl 'yetkili' hale gelecektir ve kesin dönem boyunca yetkilendirilmesine ilişkin gerekli zaman çizelgesi nedir?	32
AB ithalatçıları, yeni sistemi doğru bir şekilde kullanabilmek için AB üyesi olmayan ihracatçılarından ihtiyaç duydukları bilgileri almalarını nasıl sağlayabilirler?	32
Raporlanan bilgilerin güvenilirliği nasıl sağlanacaktır?	32
Doğrulamaların akreditasyonu nasıl olacak?	33
Ödenecek CBAM yükümlülüğünün hesaplanmasında ücretsiz tahsisat nasıl hesaba katılacaktır?.....	33
Üçüncü bir ülkede ödenen karbon fiyatı CBAM'den nasıl düşülecektir?	33

Genel

Bu Sıkça Sorulan Sorular (SSS) belgesinin ağırlıklı olarak 1 Ekim 2023 tarihinde yürürlüğe giren Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizmasının (CBAM) geçiş aşamasına odaklandığını lütfen unutmayın. Bununla birlikte, nihai döneme (Ocak 2026'da başlayan) ilişkin bazı sorular da ele alınmaktadır.

AB neden bir Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması uygulamaya koyuyor?

- AB, iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik uluslararası çabaların ön saflarında yer almaktadır. Avrupa Yeşil Mutabakatı, AB'nin 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarında 1990 seviyelerine kıyasla %55 net azalma ve 2050 yılına kadar iklim-nötr olma yönündeki iddialı hedefine ulaşma yolunda net bir yol ortaya koymuştur. Temmuz 2021'de Komisyon, bu hedefi gerçeğe dönüştürmek ve AB'yi küresel bir iklim lideri olarak daha da güçlendirmek için 55 politika önerisi sundu. O zamandan bu yana, bu politikalar eş-yasa koyucular, Avrupa Parlamentosu ve Konsey ile yapılan müzakereler yoluyla şekillendi ve birçoğu artık AB yasası olarak imzalandı. Buna AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (CBAM) da dahildir.
- AB iklim hedefini yükselttikçe ve AB üyesi olmayan bazı ülkelerde daha az sıkı çevre ve iklim politikaları hüküm sürdükçe, 'karbon kaçağı' olarak adlandırılan güçlü bir risk söz konusudur - yani AB'de yerleşik şirketler daha gevşek standartlardan yararlanmak için karbon yoğun üretimi yurtdışına taşıyabilir veya AB ürünleri daha karbon yoğun ithalatla değiştirilebilir. Söz konusu karbon kaçağı, emisyonları Avrupa dışına kaydırabilir ve dolayısıyla AB'nin yanı sıra küresel iklim çabalarını da ciddi şekilde baltalayabilir. CBAM, AB'nin artan iklim kararlılığını destekleyecek ve üretimin daha az iddialı politikalara sahip ülkelere taşınmasıyla iklim faaliyetlerinin baltalanmamasını sağlayacaktır.

CBAM'in uygulanmasında gelinen aşama nedir?

- Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi, ortak yasa koyucular olarak, 10 Mayıs 2023 tarihinde 2023/956 sayılı CBAM Yönetmeliğini (AB) imzaladı. CBAM, geçiş döneminde 1 Ekim 2023 tarihinde uygulamaya girmiş olup, ilk üç aylık raporların 31 Ocak 2024 tarihine kadar verilmesi gerekmektedir. CBAM kapsamında emisyonların raporlanmasına ilişkin kurallar ve gereklilikler, geçiş dönemi boyunca raporlama kurallarını belirleyen 2023/1773 sayılı Uygulama Tüzüğü'nde (AB) daha ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Komisyon geçiş dönemi CBAM sicilini oluşturmuş olup, ilave ikincil mevzuatı hazırlamakta ve planlanan analizi yürütmektedir. CBAM'in nihai dönemi Ocak 2026'da yürürlüğe girecektir.

- Avrupa Komisyonu, geçiş dönemi boyunca CBAM'in uygulanması için ayrıntılı rehberlik sağlamıştır. Bunlar arasında ayrıntılı kılavuzlar, web seminerleri, e-öğrenimler ve diğer materyaller yer almaktadır. Uygulamayı destekleyen tüm bilgilere Komisyon'un CBAM web sayfasından erişilebilir.

CBAM nasıl çalışır?

- CBAM, Dünya Ticaret Örgütü (WTO) kuralları da dahil olmak üzere AB'nin uluslararası taahhüt ve yükümlölüklerine uyacak şekilde tasarlanmıştır. CBAM sistemi AB ETS'yi yansıtır ve aşağıdaki şekilde çalışır:
 - o CBAM, AB'de benzer malların üretimi için AB ETS kapsamında emisyonların raporlanmasıyla uyumlu bir metodolojiye göre belirlenen, AB'de ithal edilen mallardaki gerçek gömölü emisyonlara uygulanır.
 - o 2026'da CBAM'ın kesin döneminin yürürlüğe girmesinden itibaren, AB ithalatçıları, mallar AB'nin karbon fiyatlandırma kuralları kapsamında üretilmiş olmaları halinde ödenecek karbon fiyatına karşılık gelen CBAM sertifikalarını alacaklardır.
 - o Bununla birlikte, AB üyesi olmayan bir üretici, ithal edilen malların üretimi için gömölü emisyonlar üzerinden üçüncü bir ülkede zaten bir karbon fiyatı ödemişse, ilgili maliyet CBAM yükümlölüğünden tamamen düşülebilir.
- Dolayısıyla CBAM, hem AB üyesi olmayan ülkelerdeki üreticileri üretim süreçlerini yeşil hale getirmeye hem de ülkeleri karbon fiyatlandırma tedbirlerini uygulamaya teşvik ederken karbon kaçağı riskini azaltmaya yardımcı olacaktır.
- İşletmelere ve diğer ülkelere yasal kesinlik ve istikrar sağlamak amacıyla, CBAM aşamalı olarak uygulamaya konulmakta ve başlangıçta sadece karbon kaçağı riski yüksek olan demir/çelik, çimento, gübre, alüminyum, hidrojen ve elektrik üretimi gibi sektörlerdeki seçilmiş bazı mallara uygulanmaktadır. Bu mallar için 1 Ekim 2023'te başlayan geçiş döneminde, sorunsuz bir uygulama ve üçüncü ülkelerle diyalogu kolaylaştırmak amacıyla bir raporlama sistemi uygulanacaktır. İthalatçılar 2026 yılında CBAM mali düzenlemesi kapsamında ödeme yapmaya başlayacaktır.

CBAM, AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ile nasıl bir etkileşim içindedir?

- AB Emisyon Ticareti Sistemi (ETS), dünyanın ilk uluslararası emisyon ticareti programı ve AB'nin iklim değışikliğiyle mücadelede amiral gemisi politikasıdır. Enerji üretimi ve büyük sanayi tesislerinden salınabilecek sera gazı emisyonlarının miktarına bir üst sınır getirmektedir. İzinlerin ETS ticaret piyasasından satın alınması gerekmektedir, ancak karbon kaçağını önlemek için sanayiye belirli sayıda ücretsiz izin dağıtılmaktadır. Karbonsuzlaştırma teşvikini artırmak amacıyla, ücretsiz tahsisatlar azaltıldıkça CBAM aşamalı olarak uygulamaya konulacaktır. AB ETS kapsamında, ücretsiz tahsisatların sayısı tüm sektörler için zaman içinde azalmaktadır. CBAM sektörleri için bu düşüş 2026'dan itibaren hızlanacak, böylece ETS AB'nin iddialı iklim hedeflerini yerine getirmede azami etkiye sahip olabilecektir. Aynı zamanda, CBAM mali düzenlemesi kademeli bir programa göre aşamalı olarak gerçekleştirilmektedir.

- CBAM, AB'ye ithal edilen CBAM ürünlerindeki gömülü emisyonlara karşılık gelen bir sertifika sistemine dayanmaktadır. CBAM, bir 'üst sınır ve ticaret' sistemi olmadığı için ihtiyaç duyulan bazı sınırlı alanlarda ETS'den ayrılmaktadır. Örneğin, AB ETS'den farklı olarak, sınırsız sayıda sertifika satın alınabilmektedir. Bununla birlikte, CBAM sertifikalarının fiyatı ETS tahsisat fiyatını yansıtacaktır.
- Tam CBAM rejimi 2026 yılında faaliyete geçtiğinde, sistem, özellikle CBAM kapsamındaki sektörlerde mevcut serbest tahsisatların azaltılması söz konusu olduğunda, revize edilmiş AB ETS'yi yansıtacak şekilde ayarlanacaktır. Bu, CBAM'ın sadece kapsam dahilindeki ürünler için ve bu sektörler için ETS kapsamında tahsis edilen serbest tahsisatların azaltılmasıyla doğru orantılı olarak uygulanmaya başlanması anlamına gelmektedir. Basitçe ifade etmek gerekirse, CBAM sektörlerindeki ücretsiz tahsisatlar 2034 yılında tamamen kaldırılana kadar, CBAM yalnızca AB ETS kapsamındaki ücretsiz tahsisatlardan yararlanmayan emisyon oranına uygulanacak ve böylece ithalatçıların AB üreticilerine kıyasla eşit muamele görmesi sağlanacaktır.

CBAM, AB dışındaki diğer ETS sistemleri ile hangi açıdan uyumludur?

- CBAM, özellikle üç CBAM tasarım özelliği sayesinde ithal malların AB ürünlerinden "daha az elverişli muamele görmemesini" sağlayacaktır:
 - o CBAM, gömülü emisyonların "gerçek değerlerini" dikkate alır, yani AB'ye ihracat yapan şirketlerin karbonsuzlaştırma çabaları daha düşük bir CBAM ödemesine yol açacaktır;
 - o CBAM ürünlerinin ithalatı için satın alınacak CBAM sertifikalarının fiyatı, AB Emisyon Ticaret Sistemi (AB ETS) kapsamındaki AB üreticileri ile aynı olacaktır; ve
 - o AB dışında ödenen efektif karbon fiyatları, çifte fiyattan kaçınmak için yapılan düzenlemeden düşülecektir.
- Üçüncü bir ülkede ödenen karbon fiyatı, gömülü bir emisyon ticaret sisteminden kaynaklanıyor olabilir. Komisyon, geçiş dönemi sona ermeden önce, yurtdışında ödenen etkin karbon fiyatını dikkate alacak kural ve süreçleri tasarlamak üzere ikincil mevzuatı kabul edecektir. Geçiş dönemi boyunca, raporların, bilgi amaçlı olarak, mevcut herhangi bir indirim veya başka bir tazminat şekli dikkate alınarak, ithal edilen mallardaki gömülü emisyonlar için menşe ülkede ödenen karbon fiyatını içermesi gerekmektedir.

Yeni mekanizma hangi sektörleri kapsıyor ve neden bu sektörler seçildi?

- CBAM başlangıçta aşağıdaki malların ithalatı için geçerlidir:
 - Çimento

- Demir ve Çelik
- Alüminyum
- Gübreler
- Hidrojen
- Elektrik
- Bu sektörler, özellikle yüksek karbon kaçağı riski ve yüksek emisyon yoğunluğu gibi belirli kriterlere göre seçilmiştir ve nihayetinde -tam aşamalı olarak devreye girdiklerinde- ETS kapsamındaki sanayi sektörlerinin emisyonlarının %50'sinden fazlasını temsil edeceklerdir. Gelecekte, CBAM diğer ETS sektörlerini de kapsayacak şekilde genişletilebilir.

CBAM Yönetmeliği hangi mallar için geçerlidir?

- CBAM Yönetmeliği, HS koduna iki basamak ekleyen ve AB dışındaki ihracatlar için bir mal kodu olarak kullanılan CN kodları (Kombine Nomenklatur) için geçerlidir.
- Gömülü emisyonların raporlanması gereken tüm mallar CBAM Yönetmeliği Ek I'de listelenmiştir. Bunlar 'CBAM ürünleri' olarak adlandırılır.
- 'Demir ve çelik' gibi sektörler sadece bilgilendirme amacıyla belirtilmiştir. Örneğin bu, amonyak gübre üretiminde kullanılsa bile amonyak ithalatının (gübre sektörü altında CN kodu 2814) CBAM Yönetmeliği kapsamında olduğu anlamına gelmektedir.

CBAM 'ikinci el' mallar için geçerli midir?

- CBAM Yönetmeliği, AB'ye ithal edilen, yani AB ortak pazarında serbest dolaşıma giren tüm mallar için geçerlidir.

CBAM 'iade edilen mallar' için geçerli midir?

- Geri gelen mallar, AB menşeli olmaları ya da daha önce serbest dolaşıma girmiş olmaları ve belirli koşulları yerine getirmeleri (örneğin, daha önce ihraç edildikten sonra üç yıl içinde serbest dolaşıma girmiş olmaları) nedeniyle serbest dolaşıma giren ve gümrük muafiyetinden yararlanan mallardır.
- CBAM sadece üçüncü ülke menşeli malların ithalatı için geçerlidir. Bu nedenle, mallar AB menşeli ise, CBAM bunlar için geçerli değildir.

CBAM, bitmiş veya yarı bitmiş ürünlerin karbon sızıntısıyla nasıl mücadele edecek?

- CBAM çoğunlukla temel malzemeler ve temel malzeme ürünleri için geçerli olmakla birlikte, bağlantı elemanları (CN kodu 7318) gibi bazı mamul/alt ürünler için de geçerlidir.
- CBAM Yönetmeliği, geçiş döneminin sonunda, seçilen kriterlere dayalı olarak, ETS'ye ilave mal ve sektörlerin eklenip eklenemeyeceğini değerlendirmek üzere gözden geçirilecektir.

CBAM, Mayotte veya La Reunion gibi AB'nin en dış bölgeleri için geçerli midir?

- CBAM Yönetmeliği sadece üçüncü ülke menşeli ve Birlik gümrük bölgesine ithal edilen CBAM ürünleri için geçerlidir. AB gümrük bölgesini oluşturan bölgelerin listesi Birlik Gümrük Kodu'nun 4. Maddesinde yer almaktadır (AB 952/2013 sayılı Tüzük). La Reunion ve Mayotte AB gümrük bölgesinin bir parçasıdır ve bu nedenle CBAM Yönetmeliği La Reunion ve Mayotte'de üretilen mallar için geçerli değildir.

Hangi üçüncü ülkeler CBAM kapsamına girmektedir?

- Prensip olarak, AB üyesi olmayan tüm ülkelerden yapılan mal ithalatı CBAM kapsamındadır. Ancak, AB ETS'ye katılan veya buna bağlı bir emisyon ticaret sistemine sahip olan bazı üçüncü ülkeler CBAM'ın dışında tutulur, böylece aynı ürün için iki kez karbon fiyatı ödenmez. Bu durum Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) ve İsviçre üyeleri için geçerlidir.
- CBAM, elektrik piyasalarını AB ile entegre etmek isteyenler de dahil olmak üzere üçüncü ülkelerde üretilen ve bu ülkelerden ithal edilen elektrik için geçerlidir. Bu elektrik piyasalarının tamamen entegre olması ve bazı katı yükümlülük ve taahhütlerin uygulanması halinde, ilgili ülkeler CBAM'den muaf tutulabilir. Böyle bir durumda AB, 2030 yılında muafiyetleri gözden geçirecek ve bu noktada söz konusu ortakların taahhüt ettikleri karbonsuzlaştırma tedbirlerini ve AB'ninkine eşdeğer bir emisyon ticaret sistemini uygulamaya koymuş olmaları gerekecektir.

Birleşik Krallık menşeli CBAM ürünlerinin ithalatını bildirmem gerekir mi?

- Birleşik Krallık menşeli mallardan kaynaklanan gömülü emisyonların geçiş dönemi boyunca raporlanması gerekecektir.

Geçiş döneminde neler olur?

- Raporlama yapan beyan sahibi (ithalatçı veya dolaylı gümrük temsilcisi olabilir), 1 Ekim 2023'te başlayan ve 2025'in sonunda sona erecek olan geçiş dönemi boyunca, üç ayda bir ithal edilen CBAM ürünlerine dahil edilen emisyonları, nihai sistemin uygulamaya konulması için zaman tanıyacak şekilde, mali bir düzeltme ödemeksizin her üç aylık dönemin sonunda raporlamalıdır.
- Raporlama yapan beyan sahipleri, CBAM üç aylık raporlarını sunmak için kullanılacak olan CBAM Geçici Siciline erişim sağlamak için kuruldukları ülkedeki ulusal yetkili makamla temasa geçmelidir.
- İlk CBAM üç aylık raporunun 31 Ocak 2024 tarihine kadar sunulması gerekmektedir ve 1 Ekim 2023 - 31 Aralık 2023 raporlama dönemini kapsamaktadır.

CBAM Yönetmeliğine uyulmaması halinde uygulanacak cezalar var mıdır?

- Evet, vardır. CBAM ürünlerindeki gömülü emisyonların 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren raporlanması zorunludur. Bildirimde bulunanlar, bildirilmeyen emisyonların tonu başına 10 EUR ile 50 EUR arasında değişen cezalarla karşılaşabilir. Cezalar, a) raporlama beyan sahibinin CBAM raporu sunma yükümlülüğüne uymak için gerekli adımları atmadığı veya b) CBAM raporunun yanlış veya eksik olduğu ve yetkili makamın düzeltme prosedürünü başlatmasının ardından raporlama beyan sahibinin CBAM raporunu düzeltmek için gerekli adımları atmadığı durumlarda uygulanır.

Gömülü emisyonların raporlamasının nasıl yapılacağına ilişkin ayrıntılı bilgiyi nerede bulabilirim?

- Raporlamanın gerçekleştirilmesi için gerekli tüm bilgiler, geçiş dönemi için raporlama kurallarını belirleyen 2023/1773 sayılı Uygulama Tüzüğü'nde (AB) belirtilmiştir. Komisyon hizmetleri, üreticiler ve ithalatçılar arasında bilgi alışverişini kolaylaştırmak için iki rehber doküman (biri CBAM ürünlerinin ithalatçıları ve diğeri üçüncü ülke üreticileri için) ve isteğe bağlı bir iletişim şablonu yayınlamıştır (ve periyodik olarak güncelleyecektir). Bu belgelere aşağıdaki CBAM web sayfasından ulaşabilirsiniz: <https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism-en>.
- AB ithalatçıları için rehber doküman 24 resmi AB dilinde sunulacaktır. AB üyesi olmayan üreticilere yönelik rehber doküman İngilizce, Fransızca, Almanca, Lehçe, İspanyolca, İtalyanca, Arapça, Korece, Mandarin, Hintçe ve Türkçe dillerinde sunulacaktır.

İletişim şablonu Excel dosyasını kullanmak zorunlu mu?

- Hayır, iletişim şablonunun kullanılması zorunlu değildir ancak kullanılması tavsiye edilir.
- İletişim şablonu, operatörlerin 2023/1773 sayılı Uygulama Tüzüğü'nde (AB) belirtilen metodolojiye göre CBAM ürünlerindeki gömülü emisyonları belirlemelerine olanak tanıyan bir araçtır. Şablon, hesaplama için tüm ilgili kaynak akışlarının ve emisyon kaynaklarının, elektrik tüketiminin ve ilgili öncüllerin dikkate alınmasını sağlar.
- Şablon, raporlama beyan sahibinin ihtiyaç duyduğu tüm bilgileri içeren bir 'Özet_İletişim' çalışma sayfası içerir. Bu çalışma sayfası, üçüncü ülke üreticileri ve ithalatçıları (veya temsilcileri) arasındaki iletişimi kolaylaştırır.

Yanlış veya yetersiz bilgi sunulması durumunda kim sorumludur?

- Sorumluluk, bildirimde bulunan beyan sahibine aittir. Bu kişi ithalatçı ya da dolaylı gümrük temsilcisi olabilir. Ulusal yetkili makam, bildirimde bulunan beyan sahibi ile uygun diyaloga girmekten sorumludur ve cezalar uygulayabilir.

Daha fazla ve daha özel sorularım olursa kiminle iletişime geçebilirim?

- İlgili ulusal yetkili makamlar ve nihayetinde Komisyon, CBAM uygulamasına ilişkin olası şüphelerinizi gidermek üzere hizmetinizdedir.

- Ulusal yetkili makamların listesi Komisyonun özel CBAM web sayfasında yayınlanmakta ve sürekli güncellenmektedir: Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (europa.eu).

Raporlama: genel konular

Raporlamadan kim sorumludur?

- Gümrük makamları, gümrük beyannamesi sahiplerini geçiş dönemi boyunca bilgi bildirme yükümlülükleri konusunda bilgilendirecektir. Bildirimde bulunan kişi, gümrük beyannamesini kimin verdiğiyle ilgili olarak ya ithalatçı ya da dolaylı gümrük temsilcisi olacaktır.
- Gümrük idareleri, bildirimde bulunan beyanname sahiplerini raporlama yükümlülükleri konusunda ne şekilde bilgilendireceklerini seçmekte serbesttir.
- Raporlama yükümlülüğünden sorumlu kişi aşağıdakilerden biri olabilir:
 1. (i) ithalatçının kendi adına ve kendi namına eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin bir gümrük beyannamesi vermesi ve (ii) ithalatçının aynı zamanda gümrük beyannamesi verme yetkisine sahip beyan sahibi olması ve eşyanın ithal edildiğini beyan etmesi halinde ithalatçı;
 2. (AB) 952/2013 sayılı Tüzüğün 18. Maddesi uyarınca atanan dolaylı gümrük temsilcisi tarafından gümrük beyannamesi verildiğinde; ithalatçının Birlik dışında yerleşik olduğu durumlarda; veya ithalatçının AB içinde yerleşik olduğu durumlarda dolaylı gümrük temsilcisinin 2023/956 sayılı Tüzüğün 32. Maddesi uyarınca raporlama yükümlülüklerini kabul ettiği durumlarda dolaylı gümrük temsilcisi.

Bir ithalatçının birden fazla dolaylı gümrük temsilcisi olabilir mi?

- İthalatçı, her biri gümrük beyannamesinde tanıttığı belirli CBAM ürünlerinden sorumlu olmak üzere farklı dolaylı gümrük temsilcileri kullanmakta serbesttir. Her temsilci gümrükte kendi EORI numarasını gösterecek ve bu da CBAM raporlama yükümlülüğünden kimin sorumlu olduğunun kanıtı olacaktır. Bu nedenle, gömülü emisyonların çifte sayımı söz konusu olamaz.

Farklı Üye Devletlerdeki iştiraklerin farklı Ekonomik Operatörler Kayıt ve Kimlik (EORI)

numaralarına sahip olması durumunda şirketlerin merkezi düzeyde raporlama yapmasına izin verilecek mi?

- Prensipte olarak, CBAM ürünleri gümrük makamlarına verilen EORI numarası aracılığıyla bir CBAM beyan sahibine atfedilir. Bu, varsayılan olarak, farklı iştirakler (farklı EORI numaralarına sahip) için CBAM raporlarının ayrı ayrı yapılacağı anlamına gelir.
- Bununla birlikte, ithalatçıların CBAM yükümlülüklerini üstlenmek üzere dolaylı gümrük temsilcisi atamalarına izin verildiğinden, tek bir dolaylı gümrük temsilcisi atanabilir ve tüm iştirakleri temsil edecek şekilde merkezi düzeyde raporlama yapılabilir.

Raporlama yükümlölükleri nelerdir? Ne zamana kadar bir rapor sunmam gerekir?

CBAM'ın geçiş döneminde, 1 Ekim 2023'ten 31 Aralık 2025'e kadar, ithalatçı üç ayda bir CBAM raporu sunacaktır. Bu rapor, bir önceki çeyrekte ithal edilen mallara ilişkin bilgileri içerecek ve söz konusu çeyreğin bitiminden en geç bir ay sonra sunulacaktır. Geçiş dönemi boyunca raporlama takvimi aşağıda özetlenmiştir:

RAPORLAMA DÖNEMİ	SON TESLİM TARİHİ
2023: Ekim - Aralık	2024: 31 Ocak
2024: Ocak - Mart	2024: 30 Nisan
2024: Nisan - Haziran	2024: 31 Temmuz
2024: Temmuz - Eylül	2024: 31 Ekim
2024: Ekim - Aralık	2025: 31 Ocak
2025: Ocak - Mart	2025: 30 Nisan
2025: Nisan - Haziran	2025: 31 Temmuz
2025: Temmuz - Eylül	2025: 31 Ekim
2025: Ekim - Aralık	2026: 31 Ocak

Rapor, Yönetmeliğin 35. Maddesinde atıfta bulunulan aşağıdaki bilgileri içerecektir:

- her bir CBAM ürün türünün toplam miktarı;
- gerçek toplam gömülü emisyonlar;
- toplam dolaylı emisyonlar;
- mevcut herhangi bir indirim veya başka bir tazminat şekli dikkate alınarak, ithal edilen mallardaki gömülü emisyonlar için menşe ülkede ödenmesi gereken karbon fiyatı (varsa ilgili öncül maddeleri dahil).

Çok küçük miktarlarda CBAM ürünleri ithal ediyorum. Bu ürünler CBAM Yönetmeliği kapsamına girer mi?

- CBAM kapsamına giren küçük miktarlardaki ithal mallar, 'de minimis' (önemsiz) muafiyet ilkesinin uygulanması koşuluyla otomatik olarak CBAM Yönetmeliğinden muaf olarak değerlendirilebilir.
- 'De minimis' muafiyeti, CBAM ürünlerinin toplam gerçek değerinin 150 Euro'yu aşmadığı sevkiyatlar için geçerlidir. Bu nedenle, bir sevkiyattaki toplam CBAM ürünlerinin toplam değeri dikkate alınmalıdır ve bu değer 150 Euro'nun üzerindeyse, 'de minimis' muafiyeti uygulanmaz. Örnek olarak aşağıdaki iki durumu ele alalım:
 - o Durum 1: Sevkiyatımda, her biri Y EUR nominal değerinde X adet CBAM dışı mal var. Bunlar 'de minimis' muafiyetinin uygulanmasıyla ilgili değildir. Ayrıca CN kodu (2523 21 00) ile tanımlanan ve değeri 150'yi aşmayan bir paket Portland çimentosu var. Burada 'de minimis' muafiyeti geçerlidir.
 - o Durum 2: Sevkiyatımda, her birinin nominal değeri Y EUR olan X adet CBAM dışı mal var. Bunlar 'de minimis' muafiyetinin uygulanmasıyla ilgili değildir. Ayrıca bir ton Portland çimentosu (CN kodu 2523 21 00) ve bir ton Diğer Portland çimentosu (CN kodu 2523 29 00) taşıyorum. Her bir CBAM ürününün değeri 120 Euro'dur. Sevkiyatımdaki CBAM ürünlerinin toplam değeri 150 Euro'nun üzerinde ve bu nedenle 'de minimis' muafiyeti uygulanmamaktadır.

Raporlama: sorumluluklar ve prosedürler

Geçiş döneminde Avrupa Komisyonu'nun rolü nedir?

Komisyon geçiş dönemi boyunca aşağıdaki görevleri yerine getirecektir:

- CBAM Geçici Sicilinin yönetimi.
- Bildirimde bulunanların ilettiği CBAM raporlarını gözden geçirmek ve CBAM kurallarına uygun olmadıklarına inanmak için nedenleri olan raporların bir listesini ulusal yetkili makamlara iletmek.
- CBAM'ın uygulanmasını, ilerlemeyi ve ihlal risklerini izlemenin yanı sıra CBAM'ın ihracat, alt ürünler, ticaret akışları ve en az gelişmiş ülkeler (LDC'ler) üzerindeki etkisini analiz etmek.
- Uygulama kanunları şeklinde ikincil mevzuatın hazırlanması:
 - 2023 yılı ortalarında geçiş dönemi (madde 35) raporlama yükümlülükleri ve raporlama altyapısı.
 - 2024 yılı ortalarında beyan sahiplerinin yetkilendirilmesi (madde 5 ve 17) ve CBAM kaydı (madde 14).
 - 2025 yılı ortalarında dolaylı emisyonlar (ek IV), doğrulama (madde 8), doğrulayıcıların akreditasyonu (madde 18) ödenen karbon fiyatı (madde 9), gümrükler için bilgiler (madde 25), kıta kabuğu (madde 2), ortalama ETS fiyatı (madde 21), CBAM beyanı (madde 6), metodoloji (madde 7) ve ücretsiz tahsisler (madde 31) hakkında uygulama kanunları.
- Doğrulayıcıların akreditasyonu (madde 18) ve sertifikaların satılması ve yeniden satın alınması (madde 20) için 2025 ortalarında yetki devri şeklinde ikincil mevzuatın hazırlanması. Gerekirse, Komisyon ayrıca muaf tutulan ülkeler, elektrikle ilgili kurallar ve ihlallerin önlenmesine ilişkin yetki devri kanunları da hazırlayacaktır.
- Sertifikaların satışının, geri alımının kesin dönemde gerçekleşeceği Ortak Merkezi Platformun kurulması.

Ulusal yetkili makam (NCA) nedir?

- Her Üye Devlet, 2023/956 sayılı Tüzükte (AB) tanımlanan işlev ve görevleri yerine getirecek bir ulusal yetkili makam (NCA) belirlemiştir. Kısacası, NCA'lar CBAM üç aylık raporunun kalitesini kontrol etmekten (Komisyonun desteğiyle) ve gerektiğinde bildirimde bulunanlarla diyaloga girmekten sorumludur. NCA'lar nihai olarak CBAM kurallarına uyulmasını sağlar ve cezalar uygulayabilir. Son olarak, 2025'ten itibaren, kesin dönem için, NCA'lar 'yetkili CBAM beyan sahibi' statüsünü verecektir.

- Ulusal yetkili makamların listesi Komisyon'un CBAM web sayfasında yayınlanmakta ve sürekli güncellenmektedir: Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (europa.eu).

CBAM ürünlerinin ithalatçıların geçiş döneminde CBAM ürünlerini ithal etmek için 'yetkilendirilmiş' olmaları gerekir mi?

- CBAM ürünlerinin ithalatçıların, bu malları AB'ye ithal etmek için geçiş dönemi boyunca yetkilendirilmelerine gerek yoktur. Gümrükler, CBAM ürünlerinin ithalatçıların ithalat anında raporlama yükümlülükleri konusunda bilgilendirecektir.

Geçiş dönemi boyunca doğrulama yükümlülükleri mevcut mudur?

- Hayır, bağımsız bir dış kuruluş tarafından doğrulama sadece 2026'dan itibaren zorunlu olacaktır. Kesin dönem için ikincil mevzuat, önümüzdeki yıllarda AB ithalatçılarından geçiş dönemi boyunca toplanan verilere dayalı olarak emisyonların doğrulanmasına ilişkin kuralları tanımlayacaktır.

Her bir CBAM sektörü tarafından hangi gömülü emisyonların raporlanması gerekir?

- Aşağıdaki tablo, kapsanan belirli emisyonlar ve sera gazları ile doğrudan ve dolaylı emisyonların CBAM kapsamına giren her sektör için nasıl belirlendiğine dair genel bir bakış sunmaktadır. AB Emisyon Ticaret Sistemini yansıtırken ve bu mallardaki gömülü emisyonları raporlama ve hesaplama yöntemleri belirlenirken her bir sektörün kendine has özellikleri dikkate alınmıştır:

Konu	CBAM ürünü					
	Çimento	Gübreler	Demir/Çelik	Alüminyum	Hidrojen	Elektrik
Raporlama ölçütleri	Ton mal (başına)					MWh (başına)
Kapsama alınan sera gazları	Yalnızca CO ₂	CO ₂ (ayrıca bazı gübre ürünleri için azot oksit)	Yalnızca CO ₂	CO ₂ (ayrıca bazı alüminyum ürünler için perflorokarbonlar -PFC'ler-)	Yalnızca CO ₂	Yalnızca CO ₂
Geçiş dönemindeki emisyon kapsamı	Doğrudan ve dolaylı					Yalnızca doğrudan
Kesin dönem boyunca emisyon kapsamı	Doğrudan ve dolaylı		Yalnızca doğrudan, incelemeye tabi			Yalnızca doğrudan

Doğrudan gömülü emisyonların belirlenmesi	Gerçek emisyonlara dayanmaktadır, ancak tahminler (varsayılan değerler dahil) 30 Haziran 2024 tarihine kadar ithalat için spesifik doğrudan gömülü emisyonların %100'üne kadar ve 31 Aralık 2025 tarihine kadar ithalat için toplam spesifik gömülü emisyonların %20'sine kadar kullanılabilir.	Bazı kümülatif koşullar karşılanmadığı sürece varsayılan değerler temel alınır.
Dolaylı gömülü emisyonların belirlenmesi	Koşullar karşılanmadığı sürece (örneğin doğrudan teknik bağlantı veya elektrik satın alma anlaşması) fiili elektrik tüketimine ve elektrik için varsayılan emisyon faktörlerine dayanmaktadır. Tahminler (varsayılan değerler dahil) 30 Haziran 2024 tarihine kadar ithalat için belirli dolaylı gömülü emisyonların %100'üne kadar kullanılabilir.	Geçerli değil

Üç aylık CBAM raporunu sunabilmelerini sağlamak için raporlama beyan sahipleri üçüncü ülkelerdeki üreticilerden hangi bilgileri talep etmelidir?

- CBAM beyan sahibi CBAM raporunda Uygulama Tüzüğü'nün Ek I'inde yer alan bilgileri sunmalıdır.
- Gerekli tüm bilgilere sahip olduklarından emin olmak için, bildirimde bulunan beyan sahibi, üreticiden yukarıda bahsi geçen Uygulama Tüzüğü'nün Ek IV'ünde yer alan bilgileri talep etmelidir. Komisyon hizmetleri, operatörler ve ithalatçılar arasında bilgi iletişimini kolaylaştırmak için bu bilgileri isteğe bağlı bir iletişim şablonunda (Excel formatında) derlemiştir. Bu şablona Komisyon web sayfasından ulaşılabilir.

CO2 emisyonlarını doğrulamak için orijinal olarak hangi belgeler sağlanmalıdır?

- Orijinal belge sunulmasına gerek yoktur. Bildirimde bulunan beyan sahibi, CBAM Geçici Sicili aracılığıyla yalnızca üç aylık CBAM raporu için gerekli bilgileri sunmalıdır.
- Uygulama Yönetmeliği Ek III bölüm A.2'de belirtilen şeffaflık ilkesine göre, gerekli destekleyici belgeler de dahil olmak üzere, üretilen malların gömülü emisyonlarının belirlenmesiyle ilgili tüm verilerin eksiksiz ve şeffaf kayıtları, raporlama döneminden sonra en az 4 yıl boyunca tesiste tutulacaktır. Bu kayıtlar raporlama beyan sahibine açıklanabilir. Bu kayıtlar, üç aylık CBAM raporunun incelenmesi durumunda AB Üye Devletleri tarafından talep edilebilir.

Raporlamam gereken etkin 'karbon fiyatı' nedir?

- CBAM Yönetmeliğinde belirtildiği üzere, karbon fiyatı, üçüncü bir ülkede, bir sera gazı emisyon ticareti sistemi kapsamında vergi, harç, ücret veya emisyon tahsisatları gibi çeşitli biçimler alabilen bir karbon emisyonu azaltım programı kapsamında, bu tür bir önlemin kapsadığı sera gazları üzerinden hesaplanan ve malların üretimi sırasında salınan parasal tutardır.

- Geçiş dönemi boyunca, raporlama beyanında bulunanlar, CBAM ürününün üretildiği yargı alanında ödenmesi gereken efektif karbon fiyatını bildirmelidir. Kesin dönem boyunca, bu bilgilerin açıklanması, gömülü emisyonların çifte fiyatlandırılmasını önlemek için ithalatçılara bir indirim sağlayacaktır.

Gönderilen veri ve raporların doğruluğunu kim kontrol edecek?

- Geçiş dönemi boyunca ve Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesine uygun olarak, Komisyon CBAM raporlarının ilk taramasını yapacak ve yetkili ulusal makama eksik veya şüpheli raporların bir listesini iletecektir (yani Komisyon'un CBAM Tüzüğü'ne uymadıklarına inanmak için nedenleri olduğunda). Daha sonra, bir inceleme başlatılıp başlatılmayacağına ve nihayetinde cezalara yol açabilecek potansiyel bir düzeltme prosedürüne karar vermek yetkili ulusal makama kalmıştır.

Daha önce gönderilmiş bir CBAM raporunu düzeltmek mümkün mü?

- Uygulama Yönetmeliğinin 9. Maddesi, halihazırda sunulmuş olan bir CBAM raporunun raporlama çeyreğinin bitiminden iki ay sonrasına kadar düzeltilebileceğini öngörmektedir.
- İlk iki üç aylık rapor için Uygulama Yönetmeliği, üçüncü üç aylık raporun son teslim tarihine kadar düzeltmeler için daha uzun bir süre tanımaktadır. Bu da 31 Ocak ve 30 Nisan'a kadar sunulması gereken raporların 31 Temmuz 2024 tarihine kadar düzeltilebileceği anlamına gelmektedir.

Rapor sadece İngilizce mi olmalı yoksa diğer dillerde de raporlama yapmak mümkün mü?

- Raporlamanın 24 AB dilinin tamamında yapılması mümkündür.

Raporlama: CBAM Geçici Sicili

CBAM Geçici Sicili nedir?

- Raporlama yükümlülüklerinin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla Komisyon, geçiş döneminde raporlanan bilgileri toplayacak bir elektronik veri tabanı geliştirmiştir. CBAM Geçici Sicili, geçiş döneminde raporlama için ortak veri unsurlarını içeren ve erişim, vaka işleme ve gizlilik sağlamak için standartlaştırılmış ve güvenli bir elektronik veri tabanıdır. CBAM Geçici Sicili, 2023/956 sayılı Tüzüğün (AB) 14. Maddesi uyarınca CBAM Sicilinin geliştirilmesi ve kurulması için temel teşkil etmektedir.
- İthalatçılar aşağıdaki bağlantı üzerinden CBAM Geçici Siciline bağlanabilirler: <https://customs.ec.europa.eu/taxud/uums/cas>

CBAM Geçici Sicili ne için kullanılacak?

- CBAM Geçici Sicili, Komisyon, yetkili makamlar, Üye Devletlerin gümrük makamları ve bildirimde bulunan beyanname sahipleri arasındaki iletişimi sağlayacaktır.
- Toplanan bilgiler yalnızca geçiş dönemi boyunca veri analizi ve toplanmasına hizmet edeceğinden, CBAM Geçici Sicili uygulama için kullanılmayacaktır.

CBAM Geçici Sicili AB Gümrük ticaret portalıyla aynı mıdır?

- Beyan sahipleri için CBAM Geçiş Sicili, AB Gümrük Ticaret Portalı'ndan (EUCTP) bağımsız olarak çalışır. Bununla birlikte, CBAM Beyan Sahipleri olarak da hareket edecek olan mevcut ithalatçılar, AB Üye Devletinin izin vermesi halinde mevcut kullanıcı hesaplarını kullanabilirler. Üye Devlete bağlı olarak, CBAM modülüne özel erişim talep edilmesi gerekebilir.

CBAM Geçici Sicilinde paylaşılan veriler gizlilik içinde mi ele alınacak?

- CBAM Yönetmeliğinin 14. Maddesine göre, CBAM kayıtlarında yer alan bilgiler "işletmecilerin isimleri, adresleri ve iletişim bilgileri ile üçüncü ülkelerdeki tesislerin yerleri hariç olmak üzere gizli olacaktır". CBAM Yönetmeliğinin 13. Maddesi ve geçiş dönemi için raporlama yükümlülüklerini belirleyen Uygulama Yönetmeliğinin 15. Maddesi, yetkili ulusal makam tarafından edinilen bilgiler için bir mesleki gizlilik yükümlülüğü içermektedir.
- Talep edilen bilgilerin bir kısmı, özellikle harici ve bağımsız doğrulayıcılar tarafından doğrulama yapılmadığı durumlarda, bildirilen emisyon seviyesini kanıtlamak için gereklidir. Ancak, ithalatçı tarafından talep edilebilecek ve hassas olarak değerlendirilebilecek birçok verinin isteğe bağlı olduğunu akılda tutmak da önemlidir. Örneğin, Uygulama Tüzüğü'nün Ek IV'ü "tesislerin işletmecilerinden raporlama beyan sahiplerine tavsiye edilen iletişim" hakkında bilgi içermektedir, ancak sadece Ek I'de yer alan bilgilerin sağlanması gerekmektedir. CBAM Geçici Sicili, zorunlu ve isteğe bağlı girişlerin hangileri olduğunu belirtir.
- İşletmeciler ve ithalatçıların geçiş dönemi boyunca bilgi alışverişinde bulunmak için kullanabilecekleri isteğe bağlı Excel şablonunda, tesislerin işletmecileri tam, ayrıntılı bilgileri (isteğe bağlı) veya yalnızca CBAM beyanını sunmak için gerekli sentez bilgilerini paylaşmak isteyip istemediklerine karar verme olanağına sahiptir. İşletmecilerin hassas olarak değerlendirebilecekleri verileri ifşa etmemelerine izin veren bir esneklik derecesi vardır. Bu deneyime dayanarak Komisyon, kesin rejime ilişkin raporlar ve harici doğrulayıcılar tarafından açıklanması gereken bilgiler üzerine de değerlendirme yapacaktır.
- Komisyon, nihai dönem için üreticilere Sicile ayrı bir erişim sağlama seçeneklerini değerlendirmektedir; böylece üreticiler, bildirimde bulunanların belirli bilgileri görme imkanı olmaksızın doğrudan Sicil aracılığıyla bilgi gönderebileceklerdir.

Beyan sahibi olarak nasıl kayıt olabilirim ve CBAM Geçici Siciline nasıl erişebilirim?

- CBAM amaçları doğrultusunda raporlama beyanında bulunmak istediklerinde, müteşebbisler Üye Devletlerinin ulusal yetkili makamıyla (NCA) irtibata geçmelidir. Yetkili makamların geçici listesi, Komisyonun özel CBAM web sayfasında yayınlanır ve sürekli güncellenir: Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (europa.eu).
- Her Üye Devlette, NCA aynı zamanda bildirimde bulunanların CBAM Geçici Siciline erişimini sağlamaktan da sorumludur. Bazı durumlarda, özel sistemlere erişim için mevcut hesaplar kullanılabilirken, diğer durumlarda yeni giriş kimlik bilgilerine sahip yeni bir CBAM özel hesabı gerekecektir. Sizin durumunuzdaki giriş bilgileri hakkında daha fazla ayrıntı için lütfen NCA'nızla iletişime geçin.
- Ayrıca, bildirimde bulunanların sicile aşına olmalarını sağlayan bir CBAM Geçici Sicili uygunluk platformu da bulunmaktadır. Aynı şekilde, raporlama beyan sahiplerine erişim ayrıntılarını sağlayan ilgili NCA'dır.

Bir şirketi CBAM Beyan Sahibi olarak kaydetmeye kim yetkilidir?

- Şirketi temsil ettiğini kanıtlayabilen herhangi bir gerçek kişi, CBAM Beyan Sahibi olarak CBAM Siciline erişim talebinde bulunmak için şirketin kurulu olduğu Üye Devletlerdeki Ulusal Yetkili Makam (NCA) ile iletişime geçebilir. NCA, taleplerin meşruiyetini doğrulamaktan ve CBAM Beyan Sahibine erişim izinlerini vermekten sorumludur. NCA tarafından CBAM Beyan Sahibi erişimi verilecek olan hesabın sahibi, hesabı gizli tutmak ve erişimi şirketin ek hesaplarına (çalışanlarına) devretmekle sorumludur.

Bildirimde bulunan beyan sahibi için CBAM Geçici Sicilindeki CBAM bildirimini kim tarafından doldurulabilir?

- Birden fazla Geçici Sicil kullanıcı hesabı, bu hesaplar sorumlu raporlama beyan sahibinin (yani ithalatçı veya dolaylı gümrük temsilcisi) çalışanlarına ait olduğu sürece aynı EORI numarasına bağlanabilir. Ancak, CBAM Geçici Sicilindeki belirli bir CBAM üç aylık raporunu belirli bir zamanda yalnızca bir kullanıcı düzenleyebilecektir (yani, aynı üç aylık raporu aynı anda birden fazla beyan sahibi kullanıcının düzenlemesi mümkün olmayacaktır).
- Komisyon şu anda, raporlama beyanında bulunanların kullanıcı kimlik bilgilerini paylaşmak zorunda kalmadan üç aylık CBAM raporlarının doldurulmasını harici kişilere devretmelerine olanak tanıyan çözümleri araştırmaktadır. Her halükarda, bildirimde bulunan beyan sahibi, sunulan raporların kalitesinin sağlanmasından sorumlu olmaya devam edecektir.

Doğrudan CBAM'a tabi olmayan şirketler de CBAM Geçici Siciline erişebilir mi?

- Hayır, CBAM Geçici Siciline erişim, bildirimde bulunanlar, Üye Devletlerdeki yetkili makamlar, gümrük makamları ve Avrupa Komisyonu ile sınırlıdır.

CBAM Geçici Sicilindeki verileri nasıl doldurmalıyım?

- Üç aylık raporların ithalatçı başına, CN kodu başına ve kurulum başına doldurulması gerekmektedir. CBAM Geçici Sicilindeki verileri doldurmanın iki yolu vardır:
 - Raporlama beyan sahipleri verileri doğrudan CBAM Geçici Sicilindeki arayüz içinde manuel olarak doldurabilir.
 - Alternatif olarak, raporlama beyan sahipleri CBAM üç aylık raporlarını yüklemek için bir XML yapısı kullanabilirler. CBAM Geçici Sicil kullanıcı arayüzü aracılığıyla yüklenebilecek CBAM üç aylık rapor XML dosyalarının oluşturulmasına yönelik bir XSD dosyasını lütfen Komisyonun web sitesinde bulabilirsiniz.
- Raporun nasıl doldurulacağı ve XSD dosyasının nasıl kullanılacağı hakkında ayrıntılı bilgi, Beyan Sahipleri için CBAM Geçici Sicil kullanıcı kılavuzunda bulunabilir.
- Tüm zorunlu koşullar yerine getirilmeden de taslak rapor kaydedilebilir. Ancak, raporu göndermek için tüm zorunlu koşulların yerine getirilmesi gerekir.

Geçiş döneminde CBAM ürünlerinde gömülü emisyonların hesaplanmasına yönelik metodoloji

Gömülü emisyonların hesaplanması için ilgili zaman aralığı nedir? Önceki yıllara ait veriler kullanılabilir mi?

- Varsayılan raporlama dönemi, yani operatörler için gömülü emisyonların belirlenmesinde referans dönem bir takvim yılıdır. Ancak, benzer kapsamı sağlamaları ve en az 3 ayı kapsamaları koşuluyla diğer dönemlerin (mali yıl gibi) kullanılması haklı görülebilir. Daha fazla ayrıntı Bölüm 4.3.4 (AB ithalatçıları için)/ Bölüm 4.3.3 (AB dışı tesisler için) altındaki Kılavuz belgelerde bulunabilir.
- Yılın ilk çeyreğinde yayınlanması gereken CBAM raporu için bir önceki yılın verileri kullanılmalıdır. Söz konusu verilerin Ocak/Şubat sonuna kadar henüz mevcut olmadığı durumlarda, bir önceki yılın verileri kullanılabilir.

Basit ve karmaşık ürünler nelerdir?

- Basit ve karmaşık olmak üzere iki tür CBAM ürünü vardır. "Basit ürünler", CBAM raporlama metodolojisi kapsamında sıfır gömülü emisyonu sahip olduğu kabul edilen girdi malzemelerinden üretilir. Bu nedenle, basit CBAM ürünlerinin gömülü emisyonları tamamen üretimleri sırasında ortaya çıkan emisyonlara dayanmaktadır.
- "Karmaşık ürünler" için, üretim sürecinde kullanılmaları halinde ilgili öncül maddelerin gömülü emisyonlarının da CBAM kapsamına dahil edilmesi gerekmektedir. İlgili öncül maddeler, karmaşık CBAM ürünlerinin üretiminde kullanılan ve kendileri de CBAM ürünü olan ham maddeleri ifade etmektedir. Çimento sektöründe, öncül madde için tipik bir örnek Portland çimentosunun ana bileşeni olan çimento klinkeridir.

Doğrudan ve dolaylı emisyonlar nelerdir?

- Doğrudan emisyonlar, ısıtma ve soğutma üretiminin yapıldığı yere bakılmaksızın, ısıtma ve soğutma üretimi de dahil olmak üzere CBAM ürünlerinin üretim süreçleri sırasında ortaya çıkan emisyonları kapsar. Bu, ısıtma ve soğutma üretimi tesislerin dışında gerçekleştiğinde, ortaya çıkan emisyonların doğrudan emisyonlar olarak sayılacağı anlamına gelir.
- Dolaylı emisyonlar, CBAM ürünlerinin üretimi sırasında tüketilen elektriğin üretimini kapsamaktadır.
- CBAM ürünlerinin spesifik gömülü doğrudan ve dolaylı emisyonları belirlenirken ilgili öncüllerin gömülü doğrudan ve dolaylı emisyonları da dikkate alınır.
- Geçiş aşamasında, izleme amacıyla, ithalatçıların CBAM kapsamına giren tüm mallar için hem doğrudan hem de dolaylı emisyonları bildirmeleri gerekmektedir. CBAM kapsamı 1 Ocak 2026'da başlayan kesin aşama boyunca demir/çelik, alüminyum ve hidrojen için doğrudan emisyonlarla sınırlandırılırken, çimento ve gübre ithalatçılarının hem doğrudan hem de dolaylı emisyonları beyan etmeleri gerekecektir.

"Baloncuk yaklaşımı" nedir ve nasıl çalışır?

- Bir tesis karmaşık bir ürün ve öncül maddesini üretiyorsa ve bu öncül madde tamamen karmaşık ürünü üretmek için kullanılıyorsa, tesis içinde ortak (tek) bir üretim süreci sistemi sınırı tanımlanabilir (kılavuz belgelerdeki daha ayrıntılı açıklamalara bakınız).

Eğer ithal edilen bir CBAM ürünü AB'den gelen öncül maddeler kullanılarak üretilmişse (örneğin pik demir) - bunun hesaplamada dikkate alınması gerekir mi?

- Evet, AB'de üretilen ilgili öncüllerin de gömülü emisyonların belirlenmesinde hesaba katılması gerekir.
- Bununla birlikte, bir öncül AB üretiminden kaynaklanıyorsa, AB'de halihazırda ödenmiş olan karbon fiyatının da CBAM raporuna yansıtılabileceğini unutmayın. (AB dışı tesisler için Rehber doküman Bölüm 6.10'da ödenen etkin karbon fiyatının raporlanması hakkında daha fazla ayrıntı bulabilirsiniz).

Avrupa Komisyonu alternatif yöntemlerin "eşdeğerliğini" resmi veya gayri resmi olarak doğrulayacak mı?

- Geçiş dönemi, Komisyon hizmetleri ve ulusal yetkili makamlar da dahil olmak üzere herkes için bir öğrenme aşamasıdır. Alternatif yöntemlerin Uygulama Tüzüğü Madde 4(2)'de yer alan standartları karşılamaması halinde ve özellikle 31 Temmuz 2024 tarihinden sonra, söz konusu hesaplama yöntemi reddedilebilir. Ulusal yetkili makam, daha doğru veriler elde etmek için bildirimde bulunan beyan sahibi ile bir diyalog başlatacaktır.

CBAM ürünlerinin üretimine yönelik dolaylı emisyonlar nasıl belirlenir?

- Dolaylı emisyonlar, bir CBAM ürününü üretmek için tüketilen elektriğin ilgili bir emisyon faktörü ile çarpılmasıyla belirlenir. Emisyon faktörü elektrik şebekesine dayalı olabilir veya gerçek bir emisyon faktörünü temsil edebilir.

Dolaylı emisyonları belirlemede elektrik için hangi emisyon faktörleri kullanılmalıdır?

- Geçiş dönemi için, elektrik için varsayılan emisyon faktörleri, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) 5 yıllık ortalamayı kapsayan verilerine dayanmaktadır. Bunlar CBAM Geçici Sicilinde Komisyon tarafından ülke başına sağlanmaktadır.
- Alternatif olarak, kamuya açık verilere dayanıyorsa, menşe ülke şebekesinin diğer herhangi bir emisyon faktörü kullanılabilir. Hem elektrik için emisyon faktörü hem de CO2 emisyon faktörü kullanılabilir.
- Elektrik için gerçek emisyon faktörleri, elektrik üreten kaynak ile CBAM ürününü üreten tesis arasında doğrudan bir teknik bağlantı olması durumunda veya elektrik üreticisi ile tüketici arasında bir güç satın alma anlaşması olması durumunda kullanılabilir.

Piyasa temelli sertifikalar (Menşe Garantisi, Yenilenebilir Enerji Sertifikaları, vb.) gerçek emisyon faktörlerinin kullanımını gerektirendirmek için kullanılabilir mi?

- Geçiş dönemi boyunca, elektrik için emisyon faktörüne ilişkin genel kural, Komisyon tarafından sağlanacak varsayılan değerlerin kullanılmasıdır. Ancak, ilgili koşulların karşılanması halinde (örneğin, yukarıda açıklandığı gibi doğrudan bir teknik bağlantının veya bir elektrik alım anlaşmasının varlığı) elektrik için gerçek emisyon faktörleri kullanılabilir.
- Örneğin Menşe Garantileri veya Yeşil Sertifikalar tarafından belirlenen piyasa temelli spesifik emisyon faktörleri, gerçek emisyon faktörlerinin kullanımını haklı çıkarmak için kullanılamaz.
- Daha fazla bilgi CBAM Uygulama Yönetmeliği Ek III Bölüm D.2'de ve AB dışı tesisler için rehber doküman Bölüm 6.7.3.2'de bulunabilir.

Tesis içi ulaşımdan kaynaklanan emisyonlar hesaplama dahil edilmeli mi?

- Konveyör bantlar üzerinde, boru hatlarında ve diğer sabit ekipmanların kullanımından kaynaklanan emisyonlar dahildir. Mobil makinelerin (kamyonlar, forkliftler vb.) kullanımından kaynaklanan emisyonlar hariç tutulmuştur. Bunlar AB ETS'deki kurallarla aynıdır.

Karbon yakalama ve kullanma (CCU) / karbon yakalama ve depolama (CCS), gömülü emisyonların belirlenmesi amacıyla emisyonları dengelemek için kullanılabilir mi?

Karbon yakalama ve kullanma/depolama (CCUS), karbondioksit emisyonlarını azaltmak için piyasalarda giderek daha fazla kullanılabilir hale gelen tekniklerdir. Söz konusu emisyon azaltımları, belirli kriterlerin karşılanması koşuluyla, CBAM ürünlerindeki gömülü emisyonlar belirlenirken dikkate alınabilir. Bu koşullar Uygulama Yönetmeliği Ek III, Bölüm B.8.2'de belirtilmiştir.

Yönetmeliği (Kılavuzun 6.5.6.2 Bölümü daha fazla açıklama sunmaktadır). Koşullar esasen, yakalanan karbondioksitin kalıcı olarak kimyasal olarak bağlı olduğu ürünleri üretmek için kullanılması veya yakalanan karbondioksitin uzun vadeli bir jeolojik depolama alanına aktarılmasıdır.

Tedarikçim rapor süresi dolmadan önce bana gerekli bilgileri göndermiyor. Ne yapmam gerekli?

- Üçüncü ülke üreticileri ve raporlama beyanı yapanlar arasında iyi bir işbirliği çok önemlidir. Komisyon, üreticilerin ürettikleri malların gömülü emisyonlarını belirlemelerine yardımcı olmak için kılavuz ve şablonlar yayınlamıştır.
- Nihayetinde, CBAM raporlarının eksiksiz ve doğru olmasını sağlama sorumluluğunu taşıyan kişi raporlama beyanında bulunan kişidir. CBAM raporlama yükümlülüklerine uyulmaması durumunda raporlama beyan sahibi sorumludur ve cezaya tabi tutulabilir.
- Geçiş döneminin bir kısmı boyunca (2024 ortasına kadar) beyan sahipleri, "Varsayılan değerler nelerdir?" "Bu nasıl çalışıyor?" gibi sorulara verilen ayrıntılı yanıtlarda belirtilen varsayılan değerlere itibar edebilirler.

Varsayılan değerler nelerdir? Bu nasıl çalışıyor?

- 31 Temmuz 2024 tarihine kadar, raporlama beyanında bulunan kişinin tüm bilgilere sahip olmadığı her bir mal ithalatı için, raporlama beyanında bulunan kişi emisyonları belirlemek için Komisyon tarafından kullanıma sunulan ve yayınlanan varsayılan değerler de dahil olmak üzere diğer yöntemleri kullanabilir.
- Dolayısıyla, geçiş döneminde raporlama amacıyla varsayılan değerlerin kullanılması, nicel sınırlamalar olmaksızın ilk üç raporlama dönemi için mümkündür.
- Buna ek olarak, karmaşık malların toplam gömülü emisyonlarına nispeten küçük bir katkısı (yani <%20) olan girdi malzemeleri veya alt süreçler için tüm raporlama dönemi boyunca tahmini değerler (varsayılan değerler dahil) kullanılabilir.
- Başka bir deyişle bu, 31 Temmuz 2024 tarihine kadar toplam gömülü emisyonların %100'ünün varsayılan değerler kullanılarak belirlenebileceği anlamına gelmektedir. Kalan geçiş dönemi için (yani 1 Temmuz 2024'ten 31 Aralık 2025'e kadar) tahmini değerler kullanılabilir, ancak nicel bir sınır uygulanır: karmaşık mallar için, tüm üretim zinciri göz önünde bulundurularak toplam gömülü emisyonların en fazla %20'si tahminler kullanılarak belirlenebilir (Komisyon tarafından sağlanan varsayılan değerlerin kullanılması 'tahmin' olarak nitelendirilecektir).
- Komisyon, 2025 yılındaki geçiş döneminin sonunda, toplanan verilere dayanarak varsayılan değerleri değerlendirecektir.
- Geçiş dönemi boyunca, sadece global varsayılan değerler olacaktır (CBAM kapsamındaki her CN kodu için). Kesin dönem boyunca, ülke ve hatta bölge bazında varsayılan değerler kullanıma sunulacaktır.

Varsayılan değerleri nasıl belirliyorsunuz ve bunlar ne zaman yayınlanacak?

- AB'nin Ortak Araştırma Merkezi (JRC) 29 Eylül'de AB'de ve başlıca ticaret ortaklarında demir-çelik, gübre, alüminyum ve çimento olmak üzere dört enerji yoğun sektörden gelen malların sera gazı emisyon yoğunluklarına ilişkin tahminlerini yayınladı. Bu çalışma, CBAM Yönetmeliğinde öngörüldüğü üzere mekanizmanın uygulanmasına bilimsel destek sağlamaktadır.
- JRC raporu, doğrudan ve dolaylı emisyonlar arasında ayırım yaparak değerleri sunmaktadır. Sera gazı emisyon tahminleri, CBAM Yönetmeliği Ek I'de listelenen malların üretimiyle bağlantılı karbondioksit, azot oksit (bazı gübre ürünleri için) ve perflorokarbonları (alüminyum ürünleri için) içermektedir.
- Sera gazı emisyon yoğunluklarının (yani spesifik gömülü emisyonların) tahmini değerleri, 2023 yılı sonuna kadar yayınlanacak olan geçiş dönemi için varsayılan değerlerin belirlenmesinde girdi olarak kullanılacaktır.

AB ithalatçılarının alternatif izleme ve raporlama yöntemlerini kullanmalarına hangi zamana kadar izin verilecektir?

- Geçiş dönemine ilişkin Uygulama Yönetmeliği uyarınca bazı esneklikler mevcuttur: 31 Aralık 2024 tarihine kadar raporlama beyanında bulunanlar (a) bir karbon fiyatlandırma programı, (b) zorunlu bir emisyon izleme programı veya (c) tesiste bir emisyon izleme programı kullanarak benzer kapsam ve doğruluk sağlayan diğer yöntemleri kullanabilirler (Madde 4(2)).
- 31 Temmuz 2024 tarihine kadar, raporlama beyan sahibinin gerekli tüm bilgilere sahip olmaması halinde, varsayılan değerler de dahil olmak üzere başka herhangi bir referans yöntemi kullanılabilir (bkz. Uygulama Yönetmeliği Madde 4(3)). Buna göre, raporlama beyanında bulunanlar bu tarihe kadar kendi seçtikleri ek yöntemleri öne sürmeye karar verebilirler. Bu yöntemler daha sonra kesin aşama için CBAM raporlama metodolojisinin ayarlanması amacıyla Komisyon servisleri tarafından değerlendirilecektir.

Biyokütle kullanımından kaynaklanan emisyonlar nasıl hesaplanmalıdır?

- CBAM metodolojisi AB ETS ile aynı kuralları izlemektedir.
- Biyokütle bir süreç girdisi olarak kullanılıyorsa (örneğin odun kömürü yüksek fırında indirgeyici madde olarak veya elektrot üretmek için kullanılıyorsa), biyokütle kullanımından kaynaklanan emisyonlar hesaba katılmaz ('sıfır derecelendirme').
- Biyokütle (katı, sıvı veya gaz) yakıt olarak (yani enerji amaçlı) kullanılıyorsa, biyokütle Yenilenebilir Enerji Yönergesi (AB) 2018/2001'in ilgili sürdürülebilirlik ve sera gazı tasarrufu kriterlerini karşılamadığı sürece emisyonlar hesaba katılır. Geçerli kriterler kullanılan biyokütle türüne bağlıdır.
- AB dışındaki tesis operatörleri için kılavuz belgenin Ek D'si daha fazla ayrıntı sağlamaktadır.

Hesaplamalarda ondalık basamaklar ve yuvarlama nasıl ele alınmalıdır?

- Tüm "önemli" rakamlar (ölçüm belirsizliğine uygun olarak) tüm hesaplama boyunca saklanmalıdır.

Emisyon verilerinin mevcut olmadığı stok kalemleri ile nasıl ilgilenilir?

- Söz konusu stok kalemlerinin gömülü emisyonları, 31 Temmuz 2024 tarihine kadar, Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan varsayılan değerler kullanılarak tahmin edilebilir.
- Daha sonra, gerçek verilerin raporlanması gerekecektir. Eski yedek parçalar veya stok kalemleri için veri bulunmaması durumunda, benzer veya aynı mallar için veriler 31 Temmuz 2024 tarihinden sonra sunulabilir.

Bir tesis aynı anda birden fazla üretim süreci tarafından kullanılıyorsa, bu tesisten

kaynaklanan emisyonları her bir üretim süreciyle nasıl ilişkilendirirsiniz?

- Bir tesisteki tüm girdiler, çıktılar ve bunlara karşılık gelen emisyonlar, herhangi bir CBAM dışı ürünle ilgili olmadıkça, bir üretim sürecine atfedilmelidir.
- Genel olarak, bir tesisin ilgili emisyonlarının %100'ü CBAM ürünleri ve varsa CBAM dışı ürünler için üretim süreçleri tarafından karşılanmalıdır.
- Paylaşılan ekipman, paylaşılan 'kaynak akışları' veya paylaşılan emisyon kaynaklarının ilgili olduğu birkaç ilgili üretim sürecine sahip bir tesis için, girdiler, çıktılar ve emisyonlar uygun bir payla farklı üretim süreçleriyle ilişkilendirilmelidir. Örneğin, bir tesis arıtılmış su üretiyorsa ve bu suyun %60'ı bir CBAM ürünü üretmek için kullanılıyorsa, suyun arıtılmasıyla ilgili doğrudan ve dolaylı emisyonların %60'ı CBAM ürününün üretimine atfedilmelidir.

Satılabilir spesifikasyon dışı ürünler faaliyet seviyesinin belirlenmesinde dikkate alınmalı mıdır?

- Spesifikasyon dışı ürünün satılabilir olması halinde, üretim sürecinin CBAM ürün kategorisine atıfta bulunan CN kodlarına (2023/1773 sayılı Uygulama Tüzüğü (AB) Ek II'de listelendiği şekilde) uygun olması koşuluyla, faaliyet seviyesine dahil edilmelidir.

Çimento

Çimento, CBAM kapsamında karmaşık bir mal olarak mı tanımlanmaktadır?

- Evet. Klinker çimentonun öncül maddesi olduğundan ve klinkerin kendisi de CBAM kapsamında olduğundan, çimento CBAM kapsamında kompleks bir mal olarak tanımlanmaktadır.

Gübreler

Gübre üretiminde yer alan ekzotermik kimyasal reaksiyonlar doğrudan emisyon olarak hesaba katılıyor mu?

- Bir reaksiyon, örneğin organik kimyasalların oksidasyonu yoluyla CO₂ oluşumuna yol açarsa ve CO₂ salınırsa, doğrudan emisyonlar olarak muhasebeleştirilir.

- Doğal gazın hidrojene dönüştürülmesinden kaynaklanan emisyonlar da doğrudan emisyon olarak sayılır.

Üreye bağlı CO2 negatif emisyon olarak sayılabilir mi?

- Hayır. AB ETS kapsamında, üreye bağlı CO2 negatif emisyon olarak sayılmaz. Bu nedenle, CBAM kapsamında emisyonların raporlanması amacıyla üreye bağlı CO2 için herhangi bir indirim uygulanmaz. Bu aynı zamanda amonyak üretiminde üretilen ve üre üretimine aktarılan CO2'nin amonyak üretimi kapsamında emisyon olarak sayılacağı anlamına gelir.

CBAM ürünü olarak elektrik

Elektrik ithalatı için CBAM raporlama beyanı sahibi kimdir?

- Genel olarak ithalatçı, gümrük beyannamesinde 'ithalatçı' veri unsurunda yer alan kişidir. Buna istisna olarak ve CBAM Tüzüğü Madde 5(4) uyarınca, elektrik ithalatı için iletim kapasitesinin açık kapasite tahsisi yoluyla tahsis edildiği durumlarda, ithalat için kendisine kapasite tahsis edilen ve bu kapasiteyi ithalat için tayin eden kişi, kişinin gümrük beyannamesinde elektrik ithalatını beyan ettiği Üye Devlette CBAM raporlama beyan sahibi olarak kabul edilir.

Elektrik için emisyon faktörü ile CO2 emisyon faktörü arasındaki fark nedir?

- Elektrik için emisyon faktörü, bir coğrafi alandaki (örneğin üçüncü ülke, üçüncü ülkeler grubu veya üçüncü bir ülke içindeki bölge) tüm elektrik üreten kaynakların (nükleer ve yenilenebilir kaynaklar dahil) ağırlıklı ortalama emisyon faktörünü temsil eder. Buna karşılık CO2 emisyon faktörü, fosil yakıtların yakılmasına dayanan elektrik üreten kaynakların ağırlıklı ortalama emisyon faktörünü temsil eder. Bu, CO2 emisyon faktörünün her zaman aynı coğrafi alan için elektrik emisyon faktöründen daha büyük olduğu anlamına gelir.
- Geçiş dönemi boyunca, bir CBAM ürünü olarak elektriğin spesifik doğrudan gömülü emisyonlarını belirlemek için varsayılan yöntemde elektrik için CO2 emisyon faktörü kullanılır. Buna karşılık, elektrik emisyon faktörü, elektrik dışındaki CBAM ürünlerine yönelik spesifik dolaylı emisyonları belirlemek için varsayılan yöntemde kullanılır.

Hangi CO2 emisyon faktörleri kullanılmalıdır?

- İthal elektrik için varsayılan değerler, Komisyonun elindeki en iyi verilere dayanarak üçüncü bir ülke, üçüncü ülkeler grubu veya üçüncü bir ülke içindeki bölge için belirlenir. Geçiş dönemi için varsayılan değerler, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) 5 yıllık ortalamayı kapsayan verilerine dayanan ülke başına CO2 emisyon faktörleridir. Bunlar Komisyon tarafından CBAM Geçici Sicilinde sağlanır.
- Belirli bir varsayılan değer mevcut olmadığında, AB'deki CO2 emisyon faktörü kullanılacaktır. Bu faktör IEA verilerine dayanır ve CBAM Geçici Sicili aracılığıyla sunulmaktadır.

- Bir raporlama beyan sahibinin geçerli CO2 emisyon faktörünün yukarıdaki hususlara uygun değerlerden daha düşük olduğunu göstermek için resmi ve kamuya açık bilgilere dayalı yeterli kanıt sunması halinde, raporlama beyan sahibi CO2 emisyon faktörünü Uygulama Yönetmeliğinde tanımlanan yöntemle göre belirleyebilir.

"Koşulluluk" olarak adlandırılan, elektriğin gerçek gömülü emisyonlarının raporlama gereklilikleri nelerdir?

- Belirli bir elektrik üretim tesisinin gerçek emisyon verileri, CBAM Yönetmeliğindeki (Ek IV (5)) kriterlerin karşılanması halinde kullanılabilir (buna 'koşulluluk' denir).
- Kriterlerin kümülatif olduğu göz önünde bulundurularak aşağıdaki koşullar karşılanmalıdır.
 - Gerçek gömülü emisyonların kullanımının talep edildiği elektrik miktarı, yetkili CBAM beyan sahibi ile üçüncü bir ülkede bulunan bir elektrik üreticisi arasındaki bir elektrik satın alma anlaşması kapsamındadır;
 - Elektrik üreten tesis ya doğrudan AB iletim sistemine bağlıdır ya da ihracat sırasında tesis ile AB iletim sistemi arasındaki şebekenin herhangi bir noktasında fiziksel şebeke tıkanıklığı olmadığı gösterilebilir;
 - Elektrik üreten tesis, kWh elektrik başına 550 gramdan fazla fosil yakıt kaynaklı CO2 yaymamaktadır;
 - Gerçek gömülü emisyonların kullanımının talep edildiği elektrik miktarı, menşe ülkedeki, varış ülkesindeki ve ilgili olması halinde her bir transit ülkedeki tüm sorumlu iletim sistemi operatörleri tarafından tahsis edilen enterkonneksiyon kapasitesine kesin olarak aday gösterilmiştir ve aday gösterilen kapasite ve tesis tarafından elektrik üretimi, bir saatten uzun olmayacak şekilde aynı zaman dilimine atıfta bulunur.

CBAM'de elektrik raporlaması için AB üyesi olmayan ülkeler üzerinden transit geçiş dikkate alınıyor mu?

- Bir CBAM ürünü olarak elektrik için, ilgili üçüncü ülke elektriğin üretildiği menşe ülkedir. CBAM raporunda transit ülke için herhangi bir emisyon faktörü dikkate alınmayacaktır.

Elektriğin gömülü emisyonlarını belirlemek için gerekli sistem sınırları nelerdir?

- Raporlama için yalnızca elektrik üretimi sırasındaki doğrudan CO2 emisyonları dikkate alınır. Örneğin, rüzgar türbinlerinin üretimi ve kurulumuyla ilgili hiçbir yukarı akış emisyonu dikkate alınmaz.

Hidrojen

Bir CBAM ürünü olarak hidrojen ile Yenilenebilir Enerji Yönergesi (AB) 2018/2001 ('RED II')) arasındaki bağlantı nedir?

- Uygulama Yönetmeliği "Üretilen hidrojenin 2023/1184(1) sayılı Komisyon Yetkilendirilmiş Yönetmeliği (AB) ile uyumlu olduğunun belgelendirildiği durumlarda, elektrik için sıfır emisyon faktörü kullanılabilir" hükmünü içermektedir. (Ek II, Bölüm 3.6). Bu, hidrojenin Yenilenebilir Enerji Yönergesi kapsamında bir "RFNBO" (biyolojik kökenli olmayan yenilenebilir yakıt) olarak belgelendirilmesinin, sıfır dolaylı emisyonların gösterilmesi için kullanılabileceği anlamına gelir, çifte belgelendirme gerekmez.
- Böyle bir belgelendirmenin olmaması halinde, dolaylı emisyonların Uygulama Yönetmeliği Ek III uyarınca belirlenmesi gerekmektedir.

Demir ve çelik

Çelik ürünlerinin gömülü emisyonu hesaplanırken, kireç fırınları veya kok fırını tesisleri gibi yardımcı prosesler sınır hesaplamasına dahil ediliyor mu?

- Her bir birleştirilmiş ürün kategorisi için sistem sınırları 2023/1773 sayılı Uygulama Tüzüğü (AB) Ek III'te bulunabilir.
- Kireç fırınları ve kok fırını tesisleri demir ve çelik üretimi için sistem sınırlarına dahil edilmemiştir. Bunun nedeni, bu tesislerin çıktılarının (yani kireç ve kok) kendilerinin CBAM ürünü olmamasıdır. Sonuç olarak, kireç ve kok da spesifik gömülü emisyonların hesaplanmasında öncül olarak kabul edilmemektedir.
- Arıtılmış su ve basınçlı hava gibi yardımcı maddelerin üretimi sistem sınırlarına dahildir.

Demir cevheri peletleri CBAM kapsamına girer mi?

- Evet. Demir cevheri peletleri CN kodu 2601 12 00 'Kavrulmuş demir piritleri dışındaki aglomere demir cevherleri ve konsantreleri' kapsamına girer. Pik demir veya Doğrudan İndirgenmiş Demir (DRI) üretiminde bir öncül madde ("sinterlenmiş cevher") olarak kabul edilirler.

Alüminyum/Çelik

Alüminyum/çelik ürünlerin spesifik gömülü emisyonları farklı alaşım kaliteleri için ayrı ayrı belirlenmeli midir?

- Spesifik gömülü emisyonlar, bir tesiste farklı üretim yolları kullanılmadığı sürece, genellikle birleştirilmiş ürün kategorisi başına belirlenir. Birleştirilmiş ürün kategorileri farklı CN kodlarına sahip ürünleri kapsayabilir. Aynı CN kodu içinde alaşım dereceleri değişebilir.
- İşletmeciler gönüllü olarak belirli mallar veya mal grupları için spesifik gömülü emisyonların daha ayrıştırılmış bir şekilde belirlenmesini tercih edebilir.

Gümrük

Bir ithalatçı gümrük beyannamesi ve CBAM raporlaması için farklı gümrük temsilcileri kullanabilir mi?

- Geçiş döneminde uygulanacak raporlama gerekliliklerine ilişkin olarak, CBAM Yönetmeliği (Madde 5), CBAM ürün ithalatçıların Birlik Gümrük Kodunun 18. Maddesi kapsamında aşağıda belirtilen koşullarda doğrudan veya dolaylı gümrük temsilcileri atama olasılığını öngörmektedir (bu konuda bkz. 952/2013 sayılı Tüzük):
 - Doğrudan temsil durumunda, AB'de yerleşik ithalatçı CBAM yükümlülüklerine tabi olurken, doğrudan gümrük temsilcisi gümrük beyannamesi sahibi statüsünü koruyacaktır.
 - AB'de yerleşik bir ithalatçının dolaylı bir gümrük temsilcisi ataması ve dolaylı gümrük temsilcisinin de bunu kabul etmesi halinde, raporlama yükümlülükleri söz konusu dolaylı gümrük temsilcisi için de geçerli olacaktır.
 - İthalatçının bir AB Üye Devletinde yerleşik olmadığı durumlarda, raporlama yükümlülükleri her durumda dolaylı gümrük temsilcisi için geçerli olacaktır.
- Dolayısıyla, bir AB Üye Devletinde yerleşik bir ithalatçı için, gümrük beyannamesi ve CBAM raporlaması için farklı gümrük temsilcileri kullanmak mümkün olacaktır - örneğin, gümrük beyannamesini doğrudan bir gümrük temsilcisi yürütürken CBAM raporlamasını yürütmek üzere dolaylı bir gümrük temsilcisi atanırsa. Ancak, geçiş dönemi boyunca bir ithalatçının aynı gümrük beyannamesi kapsamındaki CBAM ürünleri için birden fazla dolaylı gümrük temsilcisi kullanmasının mümkün olmadığını unutmayın.
- AB dışında yerleşik bir ithalatçı için, dolaylı gümrük temsilcisi hem gümrük beyannamesinden hem de CBAM beyannamesinden sorumlu olacaktır.

Dolaylı bir gümrük temsilcisi CBAM raporlama yükümlülüklerini yerine getirmeyi kabul etmezse ne olur?

- Bu hüküm sadece ithalatçının AB içinde yerleşik olduğu durumlarda mümkündür. Aksine, ithalatçının AB'de yerleşik olmadığı durumlarda, dolaylı gümrük temsilcisi CBAM raporlama yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.
- Uygulama Yönetmeliği Madde 8.3, dolaylı gümrük temsilcilerinin CBAM raporlama yükümlülüklerini yerine getirmeyi kabul etmedikleri durumlarda, raporlama yükümlülüğünü ithalatçıya bildirmelerini öngörmektedir.
- İthalatçıya böyle bir bildirim yapılmazsa, dolaylı gümrük temsilcisi raporlama yükümlülüklerinden sorumlu olmaya devam eder.

Gümrük temsilcilerinin, CBAM ürünleri için kendi adlarına gümrük beyanı yapmadan önce müşterilerinin CBAM'a kayıtlı bir beyan sahibi olup olmadığını kontrol etme yükümlülüğü olacak mı?

- Birlik Gümrük Kodu (UCC) Madde 15(2) uyarınca, bir kişi (ithalatçı veya gümrük temsilcisi) tarafından gümrük makamlarına bir gümrük beyannamesi verilmesi, ilgili kişiyi (a) beyannamede verilen bilgilerin doğruluğu ve eksiksizliğinden; (b) beyannameyi destekleyen herhangi bir belgenin gerçekliğinden, doğruluğundan ve geçerliliğinden; (c) uygulanabilir olduğu hallerde, söz konusu eşyanın ilgili gümrük prosedürü kapsamında yerleştirilmesine veya yetkili işlemlerin yürütülmesine ilişkin tüm yükümlülükler uyulmasından sorumlu kılacaktır.
- Bu aynı zamanda gümrük makamları tarafından talep edilen veya gümrük makamlarına verilen diğer herhangi bir formdaki bilgilerin sağlanması için de geçerlidir.
- Yukarıdakilere dayanarak, CBAM ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması için gümrük beyannamesi verilmeden önce, adına beyanname verilen kişinin CBAM Yönetmeliğinin gerekliliklerini yerine getirip getirmediğini kontrol etmek doğrudan gümrük temsilcisinin yararınadır.

Şirketim tek bir AB Üye Devletinde kayıtlı ancak CBAM ürünlerini birden fazla Üye Devlet üzerinden ithal ediyor. Tüm bu ithalatları tek bir üç aylık raporda mı derlemeliyim?

- Geçiş dönemi boyunca, CBAM beyan sahibi, ithal edilen tüm CBAM ürünlerinin gömülü emisyonlarına ilişkin bilgileri içeren üç aylık CBAM raporlarını sunmakla yükümlüdür. CBAM ürünleri, gümrük makamlarına verilen EORI numarası aracılığıyla bir CBAM beyan sahibine atfedilir. Verilen senaryoda, tek bir EORI numarasına sahip tek bir şirket söz konusudur. Bu nedenle, üç aylık CBAM raporu, mallar farklı Üye Devletlerden ithal edilmiş olsa bile, bu şirket tarafından ithal edilen tüm CBAM ürünlerinin gömülü emisyonlarına ilişkin bilgileri derlemelidir.
- İthalatçıların, raporlama yükümlülüğünü yerine getirmeyi kabul etmeleri halinde, CBAM ürünlerinin ithalatı sırasında kendi EORI numaralarını sağlamak ve dolaylı gümrük temsilcisi tarafından ithal edilen ürünler için ithalatçının yerine CBAM yükümlülüklerini üstlenmek zorunda kalacak olan dolaylı bir gümrük temsilcisi atamaya karar verebileceklerini lütfen unutmayın.

AB'de transit geçen ürünler CBAM kapsamında rapor edilecek mi?

- Sadece AB'de serbest dolaşıma girecek ürünler CBAM'a tabidir, AB'de transit geçecek ürünler ise tabi değildir.

CBAM raporlama yükümlülüğü, ithalat dışındaki bir gümrük prosedürüne (örneğin, geçici kabul) uyulmaması nedeniyle AB içinde serbest dolaşıma girmiş olan ve söz konusu uyumsuzluk prosedürü yoluyla tüm vergi ve harçları ödenmiş olan CBAM ürünleri için de geçerli olacak mıdır?

- Ürünlerin serbest dolaşıma sokulabilmesi için CBAM gerekliliklerinin yerine getirilmiş olması gerekir. Bu nedenle, bu gerekliliklerin yerine getirilip getirilmediğine ilişkin kontroller ürünlerin serbest dolaşıma girmesinden önce yapılmalıdır.
- Uyumsuzluk durumunda, ürünler CBAM gerekliliklerine tabi olduğundan ve bu gereklilikler yerine getirilmediğinden, UCC Madde 198(1)(b) uygulanacaktır (yani, "gümrük makamları, yasaklara veya kısıtlamalara tabi oldukları için serbest bırakılamayan ürünlerin imhası için el koyma ve satış veya imha dahil olmak üzere gerekli her türlü tedbiri alır").
- Böyle bir durumda, UCC Madde 198(2) de uygulanacaktır (yani, "Devlete terk edilen, el konulan veya müsadere edilen Birlik dışı mallar, gümrük antrepo prosedürüne tabi tutulmuş sayılır").

Dahilde işleme: Bir AB Üye Devletinden bir şirket bir CBAM ürününü üçüncü bir ülkeden ithal eder ancak daha sonra başka bir üçüncü ülkeye geri ihraç ederse ne olur?

- CBAM sadece AB'de serbest dolaşıma giren mallar için söz konusu olur. Dolayısıyla, ileride ihraç edilmek üzere veya işlenmek üzere gümrük askıya alma rejimine tabi tutulan CBAM ürünleri için CBAM yükümlülüğü söz konusu değildir.
- Bununla birlikte, bir CBAM ürününün AB pazarına sunulmak üzere dahilde işleme rejiminden ayrılması halinde, bir CBAM yükümlülüğü söz konusu olacaktır.
- CBAM raporlama yükümlülüğü, dahilde işleme tabi tutulan bir CBAM ürününün artık kendisi bir CBAM ürünü olmayan bir ürüne işlendiği ve bu nihai ürünün nihayetinde AB'de serbest dolaşıma girdiği özel durumda da ortaya çıkmaktadır (bkz. Uygulama Tüzüğü'nün 6. Maddesi).

Nihai dönem

CBAM nihai dönem boyunca uygulamada nasıl çalışacak?

- CBAM, sistemin ithalatçılar tarafından sertifika alınmasına dayalı olması anlamında ETS'yi yansıtabilir. Sertifikaların fiyatı, salınan CO2 eşdeğerlerinin tonu başına € cinsinden ifade edilen AB ETS tahsisatlarının haftalık ortalama açık artırma fiyatına bağlı olarak hesaplanacaktır. Ürün ithalatçıları, bireysel olarak ya da bir temsilci aracılığıyla CBAM'a katılmak ve CBAM sertifikaları almak için kayıt yaptırmak zorunda olacaklardır.
- CBAM beyan sahibi tarafından teslim edilen sertifikalar, ilgili malların ton CO2 cinsinden ifade edilen gömülü emisyon miktarına karşılık gelecektir. Buna ek olarak, yıl boyunca sertifika satın alma imkanı da bulunmaktadır.

- CBAM sertifikaları Üye Devletler tarafından ortak bir merkezi platform aracılığıyla o Üye Devlette yerleşik yetkili CBAM beyan sahiplerine satılacaktır. Sadece yetkili CBAM beyan sahiplerinin sertifika satın almasına izin verilir. Bu sertifikalar, 2026 yılında gerçekleşen ithalatın gömülü emisyonları için ilk kez 2027 olmak üzere her yıl 31 Mayıs'a kadar CBAM sicili aracılığıyla teslim edilecektir.
- Gömülü emisyonlar için raporlamanın geçiş dönemindekine benzer koşullar altında, yani yalnızca çevrimiçi bir portal olan CBAM sicili aracılığıyla gerçekleşmesi beklenmektedir.

CBAM ürünlerinin ithalatçıları kesin dönem boyunca hangi yükümlülüklerle sahip olacak?

- Kesin dönem boyunca, sadece yetkili CBAM beyan sahipleri Birliğe ürün ithal edebilir (CBAM Yönetmeliği Madde 4). Yetkili CBAM beyan sahibi, CBAM Tüzüğü'nün 5. Maddesine göre aşağıdaki gibidir:
 - ithalatçının bir Üye Devlette yerleşik olmaması halinde: dolaylı gümrük temsilcisi;
 - ithalatçının bir Üye Devlette yerleşik olması halinde: ithalatçı veya anlaşmaya tabi olarak dolaylı gümrük temsilcisi.
- Buna göre, ithalatçının bir Üye Devlette yerleşik olmaması ve dolaylı gümrük temsilcisinin yetkili CBAM beyan sahibi statüsüne sahip olmaması halinde, ilgili CBAM ürünleri Birlik içinde ithal edilemez.

2026'dan sonra, AB ithalatçılarının yetkili bir CBAM beyan edicisi olmaması halinde CBAM ürünlerinin ithalatını yasaklayacak mısınız?

- Evet. CBAM Yönetmeliğinin 25. Maddesine göre "gümrük idareleri, yetkili CBAM beyan sahibinden başka bir kişi tarafından ürünlerin ithal edilmesine izin vermeyecektir".

CBAM raporu nihai süre içinde nasıl sunulabilir?

- CBAM raporu, yetkili CBAM beyan sahibi tarafından CBAM Sicili aracılığıyla sunulacaktır. Kesin dönem için 'CBAM Geçici Sicili'nin yerini 'CBAM Sicili'nin alacağını unutmayın.

Nihai dönemde CBAM Siciline nasıl erişim sağlayacağım?

- Bir ithalatçının başvurusu yetkili makam tarafından onaylandıktan sonra, bu ithalatçı yetkili bir CBAM beyan sahibi olarak kabul edilecektir. Her CBAM beyan sahibine Komisyon tarafından bir CBAM hesap numarası verilecek ve bu numara CBAM kayıtlarına erişim sağlayacaktır.

Nihai dönem boyunca Avrupa Komisyonu'nun rolü ne olacak?

- Geçiş döneminde olduğu gibi, Komisyon CBAM Sicilini yönetmeye, bildirimde bulunanlar tarafından iletilen CBAM raporlarını incelemeye ve olası sorunları ulusal yetkili makamlara iletmeye, ayrıca CBAM'ın uygulanmasını ve atlatma risklerini izlemeye devam edecektir.

- Buna ek olarak Komisyon, CBAM sertifikalarının ithalatçılara satışı için merkezi platformu yönetecektir. Müteşebbisler bu platform üzerinden CBAM sertifikalarını satın alacak ve satın aldıkları sertifikaları da teslim edebileceklerdir.

AB, CBAM'ın kapsamını genişletecek mi?

- CBAM'ın geçiş döneminin sonuna kadar (2025 sonu), Komisyon CBAM'ın uygulanmasına ilişkin tam bir inceleme yapacaktır. Bu dönemde toplanan veriler kullanılarak, diğer hususların yanı sıra, CBAM'ın karbon kaçağı riski bulunan AB ETS kapsamındaki diğer mal ve sektörler genişletilmesi olasılığı dikkatle incelenecektir (bkz. CBAM Yönetmeliği Madde 30(2)). CBAM kapsamının genişletilmesi için Komisyon'un bir yasa teklifi sunması ve ardından CBAM Tüzüğü'nde yapılacak bir değişikliğin Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından kabul edilmesi gerekmektedir.

Bir CBAM beyan sahibi nasıl 'yetkili' hale gelecektir ve kesin dönem boyunca yetkilendirilmesine ilişkin gerekli zaman çizelgesi nedir?

- Başvuru sahibinin gömülü olduğu Üye Devletteki ulusal yetkili makam, başvuru sahibinin aşağıdaki kriterleri karşılaması halinde yetkili CBAM beyan sahibi statüsünü verecektir:
 - Gümrük mevzuatı, vergilendirme kuralları, piyasa suistimal kuralları veya CBAM Yönetmeliği ile ilgili ciddi bir ihlale veya tekrarlanan ihlallere karışmamış olması durumunda;
 - Finansal ve operasyonel kapasitesinin gösterilmesi koşuluyla;
 - Başvurunun yapıldığı Üye Devlette faaliyet gösteriyorsa;
 - Bir EORI numarası tahsis edilmişse.
- Yetki verilmeden önce bir danışma prosedürü gereklidir ve bu prosedür 15 iş gününü geçmemelidir. Geçiş dönemi boyunca, Avrupa Komisyonu yetkilendirme prosedürüne ilişkin daha fazla ayrıntı içeren ikincil mevzuatı kabul edecektir (bkz. CBAM Yönetmeliği Madde 17(10)).

AB ithalatçıları, yeni sistemi doğru bir şekilde kullanabilmek için AB üyesi olmayan ihracatçılarından ihtiyaç duydukları bilgileri almalarını nasıl sağlayabilirler?

- AB üyesi olmayan üreticiler, CBAM'a tabi ürünler için gömülü emisyonlara ilişkin bilgileri, mallarının AB'de kayıtlı ithalatçılarına sağlamalıdır. Ürünlerin ithal edildiği sırada bu bilginin mevcut olmadığı durumlarda, AB ithalatçıları satın almaları gereken sertifika sayısını belirlemek için varsayılan değerleri kullanabileceklerdir. Ancak, ithalatçıların gömülü emisyonların hesaplanmasını sağlamaları muhtemelen daha uygun olacaktır.

Raporlanan bilgilerin güvenilirliği nasıl sağlanacaktır?

- Komisyon, Üye Devlet yetkilileriyle işbirliği içinde, CBAM Yönetmeliği ve ikincil mevzuatına uyulmaması ve atlatılması uygulamalarını tespit etmek için rapor edilen emisyonları ve ilgili ticareti sürekli olarak izleyecektir. Buna ek olarak, nihai dönem boyunca doğrulamalar gerçekleştirilecek ve bunlardan elde edilen rapor, emisyonların niceliğine ve bu emisyonların farklı ürün türleriyle nasıl ilişkilendirildiğine dair bilgileri içerecektir.

- Nihai dönem boyunca, beyan edilen gömülü emisyonlar, bir doğrulama raporu hazırlayacak olan belirli akreditasyon kurallarına (geçiş dönemi sırasında Komisyon tarafından tanımlanacak) uygun olarak akredite edilmiş bir doğrulayıcı tarafından doğrulanmalıdır. Bu doğrultuda, CBAM beyanlarına emisyon doğrulama raporlarının kopyaları eklenecektir.
- Bir CBAM beyan sahibinin Tüzükte belirlenen yükümlülüklerle uymaksızın AB gümrük bölgesine mal sokması halinde cezalar uygulanacaktır.

Doğrulayıcıların akreditasyonu nasıl olacak?

- Avrupa Komisyonu geçiş dönemi boyunca akreditasyon ve doğrulamaya ilişkin kuralları belirleyecek ikincil mevzuat üzerinde çalışacaktır.
- Bu mevzuat şunları kapsayacaktır: İlk olarak, CBAM Tüzüğü'nün 8. ve 18. Maddeleri uyarınca, doğrulama ilkeleri ve AB ETS ile CBAM'ın doğrulama kapsamlarının uyumlaştırılması için iki uygulama kanunu ve ikinci olarak, CBAM Tüzüğü'nün 18. Maddesi uyarınca doğrulayıcıların akreditasyonuna ilişkin koşulları belirleyecek bir yetki kanunu.

Ödenecek CBAM yükümlülüğünün hesaplanmasında ücretsiz tahsisat nasıl hesaba katılacaktır?

- CBAM Tüzüğü'nün 31 (2) Maddesinin yetkilendirilmesinin ardından Avrupa Komisyonu tarafından bu konuda kurallar geliştirilecektir.

Üçüncü bir ülkede ödenen karbon fiyatı CBAM'den nasıl düşülecektir?

- Yetkili bir CBAM beyan sahibinin, CBAM ürünlerinin beyan edilen gömülü emisyonları için menşe ülkede halihazırda etkin bir şekilde ödenen karbon fiyatına karşılık gelen teslim edilecek CBAM sertifikalarının sayısında bir indirim talep etmesine izin verilmelidir.
- CBAM Yönetmeliği 'karbon fiyatını' oldukça geniş bir şekilde, "üçüncü bir ülkede, bir karbon emisyonu azaltım planı kapsamında, bir vergi, harç veya ücret şeklinde veya bir sera gazı emisyon ticaret sistemi kapsamında emisyon tahsisatları şeklinde ödenen parasal tutar (___)" olarak tanımlamaktadır.
- CBAM sertifikalarının sayısının azaltılması için yalnızca "menşe ülkede etkin bir şekilde ödenen" karbon fiyatı dikkate alınacaktır. Yetkili CBAM beyan sahibinin herhangi bir indirimden veya başka bir tazminattan yararlanması halinde, bu fayda, etkin bir şekilde ödenen karbon fiyatının belirlenmesinde dikkate alınacaktır.

- Komisyon, 2025 yılında geçiş döneminin sona ermesinden önce, menş e ÷lkede etkin bir şekilde ödenen karbon fiyatının hesaplanmasına ilişkin ilave ayrıntıları ortaya koyan bir uygulama kanunu hazırlayacaktır (bkz. CBAM Yönetmeliği Madde 9(4)).